

RANDKRANT

Maandblad over de Vlaamse Rand · april 2018 · jaar 22 · #03

FR · DE · EN

traductions
Übersetzungen
translations

**Nieuwe kern,
meer dorpsgevoel**

Acteur-regisseur
François Beukelaers

'Ontmoeting is alles'

Open ruimte bewaren
Hoe het soms lukt

Visionair Patrick Vandebussche
Voorbij de dogma's

+ AGENDA

Frank Vander linden
**'Therapie had ik
niet nodig'**

**Verwaarloosde honden
krijgen nieuwe thuis**

Inge Seghers uit Groot-Bijgaarden werd vorige maand door Katherine De Wulf aangeduid om **deketing** voort te zetten.

Interesse tonen in anderen

Inge Seghers is op en top Groot-Bijgaarde-naar, geboren en getogen onder de kerktoren in het centrum van de gemeente. 'We wonen intussen al vijf generaties in dezelfde straat, op een boogscheut van elkaar. Dat vind ik bijzonder. Het toont onze band met het dorp aan. Ze zag wel veel veranderen. Gaandeweg. 'Vooral het dorpsgevoel, het samenleven met elkaar, mis ik. Vroeger kende iedereen elkaar. Door de toenemende verstedelijking zijn er veel nieuwe gezinnen bijgekomen die weinig of geen affiniteit hebben met Groot-Bijgaarden. Open ruimten worden volgebouwd. Het groen, waar je kan bijpraten op een bankje, is verdwenen. Dat geldt natuurlijk voor wel meer gemeenten in de Rand. De greep van de stad is een natuurlijke evolutie.'

'Anderstaligheid in onze regio vind ik geen hindernis. Frans bijvoorbeeld is een schitterende taal; ik spreek het vloeiend. Wat meer vaardigheid in de lokale taal is echter een must. In de winkel, op straat, of elders in deze Vlaamse gemeente zou het Nederlands toch de aanspreektaal moeten zijn.'

LEVEN IN HET NU

'Ik kom uit een warm nest en laat me ook graag omringen door warme mensen. Je openstellen en interesse tonen in de anderen, in wie ze zijn, dat vind ik belangrijk. Het schept een band. Als ik een winkel binnenstap en nieuwe inwoners ontmoet, dan vraag ik altijd naar hun naam zodat ik hen de volgende keer persoonlijk kan aanspreken. Het is vreemd hoe dat soms tot verbaasde reacties leidt. Wat meer spontaneïteit en positiviteit kan geen kwaad. Mensen leiden tegenwoordig een haastig leven en nemen niet meer de tijd voor elkaar.'

'Ik probeer zo veel mogelijk in het nu te

leven. Hoe vaak zijn we niet in gedachten bezig met iets dat in ons verleden is gebeurd of maken we ons zorgen over iets dat nog moet komen? Genieten van het moment maakt je meer bewust en gelukkiger.'

TAALPURIST

Seghers is vertaler van opleiding. 'Taal is mijn dada. In mijn job in een softwarebedrijf in Evere, maar ook naast de werkuren ben ik verknocht aan de schoonheid van klanken en woorden. Een boek, gedicht, film, muziek: mensen kunnen zo'n prachtig taalgebruik hanteren. Cultuur in al zijn vormen kan mij echt ontroeren. Een prachtige opera of een boeiende tentoonstelling, theater, kunstbeurs of concert.'

Terug naar de Rand. 'De centrale ligging is een troef. Vanuit Groot-Bijgaarden zijn alle steden snel en vlot bereikbaar. Gent, Aalst, Leuven, Antwerpen, Brussel. Het landelijke karakter in mijn dorp mis ik een beetje, hoewel ik meer een stadsmens ben dan een natuurliefhebber. Wat verderop zit je midden in de natuur. Dat maakt deze regio toch wel uniek. Op vele plekjes is het leuk vertoeven, zoals bijvoorbeeld op de terrasjes in centrum Dilbeek of de zondagsmarkt in Wemmel.'

DRUKKE DOORGANG

'De mobiliteit is een groeiend probleem. Mijn straat, ooit heel rustig, is een drukke doorgangsroute geworden. Het is er soms lang aanschuiven. Dat is vervelend en geeft een onveilig gevoel. Maar ja, ik neem ook altijd de wagen. Treinen of ander openbaar vervoer is niet aan mij besteed. Mensen klagen vaak over het drukke autoverkeer, maar we zijn er zelf allemaal een beetje schuldig aan. Ik laat het niet aan mijn hart komen.'

TEKST David Bitoune • FOTO Filip Claessens

22
04

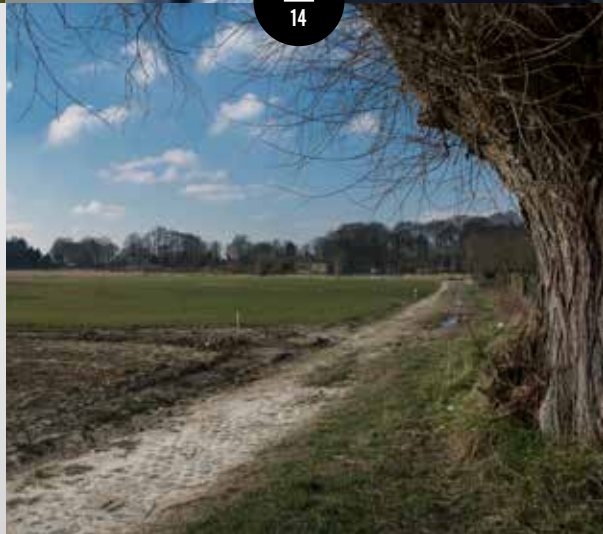

AGENDA

APRIL
2018

VERDELING RandKrant april wordt bus-aan-bus verdeeld in Grimbergen, Vilvoorde, Machelen, Zaventem, Kraainem, Wezembeek-Oppeem, Tervuren, Overijse en Hoeilaart.

18
26

20
14

© HUGAARD & VANOVERSCHERDELDE

INHOUD

04

10

20

06 VANASSETOTZAVENTEM

09 MIJNPLEK

13 FRANKACHTERNA

14 OPVERKENNING

15 MIJNGEDACHT

17 MIDDENIN

19 WIEKWEEKDAT

22 INTERVIEW

26 BOUWERK

32 GEMENGDEGEVOELENS

Nieuwe kern, meer dorpsgevoel

Het is opvallend in hoeveel gemeenten van de Vlaamse Rand er werken bezig zijn om de dorpskern te vernieuwen. De gemeenten willen hun dorp 'een smoel geven', aantrekkelijker maken door een centrum te (her)bouwen, meer samenhang creëren, en mensen beter en meer betrekken bij lokale activiteiten.

'Ontmoeting is alles'

'Ik wil veel dingen zien en horen: een toneelstuk, tentoonstelling of concert. En: mensen ontmoeten', zegt acteur-regisseur François Beukelaers. 'Ik trek er graag op uit, maar kom ook graag terug thuis. Ik heb er wat mee te maken, met dit klimaat, de plantengroei, de mensen, de taal.'

Vorbij de dogma's

'We moeten ons over onze oude communautaire reflexen zetten. Vlamingen en Franstaligen, Rand en Brussel: we moeten opnieuw naar elkaar toegroeien. De scheiding tussen de Rand en Brussel vind ik artificieel. We zouden best ook een aantal bevoegdheden herfederaliseren.'

FR

EN

FR

COLOFON RandKrant verschijnt maandelijks (niet in januari, juli en augustus) op 98.000 exemplaren. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant. • **Realisatie** vzw 'de Rand' • **Hoofdredacteur** Geert Sellselach • **Eindredacteur** Ingrid Laporte • **Fotografie** Filip Claessens en David Legréve • **Redacteurs** Michaël Bellon, Mirek Cerny, Bart Claes, Tina Deneyer,

Jens De Smet, Tine De Wilde, Herman Dierickx, Nathalie Dirix, Guido Fonteyn, Patrick Gijssels, Karla Goetvinck, Gerard Hautekeur, Joris Herpol, Joris Hintjens, Tine Maenhout, Ines Minten, Tom Serkeyn, Wim Troch, Fatima Ualgasi, Sofie Vandenbergh, Luc Vanheerentals, Lene Van Langenhove en Dirk Volckaerts • **Website** Dorien De Smedt • **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel,

tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be • **Verantwoordelijke uitgever** Eddy Frans, Agentschap 'de Rand', Witheren-dreef 1, 3090 Overijse • **Vormgeving** Jansen & Jansen Creative Content, Gent • **Druk** Corelio, Erpe-Mere • RandKrant wordt gedrukt op FSC(®)-gecertificeerd papier – licentienummer: FSC-C004762

Nieuwe kern, meer dorpsgevoel

Met een beetje zin voor overdrijven, kan je zeggen dat de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand op dit ogenblik één grote werf zijn. Het is opvallend in hoeveel gemeenten werken bezig zijn om de dorpskern te vernieuwen.

TEKST Anne Peeters • FOTO Filip Claessens

Verkiezingskoorts? Nee, het is meer dan dat, want deze diepgaande infrastructuurwerken lopen van planning tot uiteindelijke realisatie vaak over meerdere legislaturen. Waarom is die eigen dorpskern zo belangrijk in Rand? Uit het recente onderzoek *In de ban van de Rand* van het Brussels onderzoekscentrum BRIO en het Documentatiecentrum Vlaamse Rand kwam naar voren dat het dorpsgevoel en de (her)inrichting van het centrum van hun gemeente meer leeft bij de burgemeesters dan bij betrokken inwoners. Waarom vinden de burgervaders die vernieuwde dorpskern zo belangrijk voor hun gemeente?

Hieronder lichten we de situatie toe van drie gemeenten: Tervuren, Wezembeek-Oppem en Strombeek-Bever. Ze zitten alle drie in een andere fase van de werkzaamheden die de dorpskern moet vernieuwen. Wil je weten wat de situatie is in alle 19 gemeenten van de Vlaamse Rand? Zie: www.randkrant.be.

CENTRALE KERN, BETERE INTEGRATIE

In **Tervuren** is de dorpskern ondertussen helemaal vernieuwd. Masterplan Moestuïn is afgerond. Burgemeester Jan Spooren (N-VA): 'Dat masterplan realiseert een grote inhaalbeweging in de modernisering van onze gemeenschapsinfrastructuur. Die is in eerste instantie nodig om van Tervuren een aangename en gezellige gemeente te maken voor haar inwoners en verenigingen, maar er is een tweede belangrijke reden. We hebben dat nodig om gemeenschapsvorming en integratie te stimuleren. Tervuren heeft een zeer heterogene, internationale bevolking, waardoor het gemeenschapsleven en verenigingsleven best wat extra ondersteuning vanuit de gemeente kunnen gebruiken. We zoeken daarbij naar een goede balans: wat doen we in Tervuren centrum en wat in Moorsel, Duisburg en Vossem? Die deelgemeenten moeten ook leefbaar blijven. Vergaderzaaltjes, repetitieruimte, een jeugdhuis, een polyvalente zaal, voetbalinfrastructuur, een cafetaria, een zaal voor eetfestijnen, ... Dat basispakket moet ook in de deelgemeenten aanwezig zijn. Alles op grotere schaal doen we enkel in Tervuren centrum.'

EINDELIJK EEN EIGEN GEZICHT

In **Wezembeek-Oppem** werd de gunning om het centrum aan te pakken eind december vorig jaar goedgekeurd in de gemeenteraad, de werken moeten nog beginnen. Wat is de drijfveer van burgemeester Frédéric Petit (MR/LB Union)?

'Tot op vandaag bestaat er geen centrum in Wezembeek-Oppem. We zijn een residen-

tiële gemeente, zonder gemeenteplein, zonder kern. Met dit project zal onze gemeente eindelijk een eigen gezicht krijgen. Deze investeringen zijn broodnodig om Wezembeek-Oppem in de toekomst efficiënt en functioneel te houden. We zitten met oude gebouwen die totaal versleten en uitgeleefd zijn. Om de nieuwe doelstellingen qua duurzaamheid en energiebesparingen te halen, hebben wij een nieuwe school, een nieuwe bibliotheek en een nieuw administratief gebouw nodig. Die zullen energiezuinig zijn en bijvoorbeeld zonnepanelen hebben. Daarnaast is ook die sociale rol belangrijk, met een gemeenteplein en openbaar groen. Dat is een uitdaging voor de toekomst. Ik besef dat onze gemeente voor een aantal jaren vol werven zal staan, het zal niet evident zijn. Alle openbare gebouwen moeten klaar zijn tegen 2020, de privé gebouwen tegen 2023. *We gaan eindelijk trots kunnen zijn op onze gemeente, kreeg ik al als reactie van sommige inwoners. Dat maakt me heel blij.'*

MEER SAMENHANG CREËREN

De nood aan meer gemeenschapszin komt ook naar voor bij de dorpskernvernieuwing in **Strombeek-Bever**, deelgemeente van Grimbergen. Daar is de planningsfase achter de rug en zijn de werken begonnen. Burgemeester Marleen Mertens (CD&V): 'We zien dat mensen steeds vaker op zoek gaan naar een woonplek waar alles op wandelafstand ligt. Strombeek-Bever is zo'n plaats. Het is ook de deelgemeente waar de laatste decennia veel mensen zijn komen wonen die niet participeren aan het gemeenschapsleven. Daardoor is er veel verloren gegaan. Er is bijvoorbeeld geen fanfare meer, er zijn nog heel weinig verenigingen over. De samenhang is een beetje verloren gegaan. Door te werken aan die dorpskernvernieuwing hopen we dat we mensen kunnen aantrekken die net kiezen voor het centrum omdat alles daar dichtbij is, wat het gemakkelijker maakt om geëngageerd te zijn. Met deze investeringen in de kern investeren we ook in het sociale weefsel. Het is een plan dat over vele jaren is uitgespreid, qua investeringen en uitvoering. Het is een werk van lange adem, maar ik ben blij dat we toch al een en ander tijdens mijn burgemeesterschap hebben kunnen opstarten. Ik schat in dat we in 2025 met alles klaar zouden moeten zijn.'

AMÉLIORER LA COHÉSION DANS UN CENTRE RÉNOVÉ

En exagérant un peu, on pourrait dire que les 19 communes du Vlaamse Rand font actuellement l'objet d'un vaste chantier. Il est étonnant que de nombreuses communes sont en pleine rénovation dans le centre de leur village. S'agit-il de fièvre électorale? Non, c'est bien plus encore, car ces importants travaux d'infrastructure s'étendent souvent sur plusieurs législatures, depuis le planning jusqu'à la réalisation finale. Pourquoi le centre du village est-il à ce point im-

portant dans le Rand? Selon les bourgmestres des trois communes que nous sélectionnons ici, il s'agit de donner 'de la gueule' à leur village, un visage spécifique, de le moderniser, de le rendre plus convivial sur le plan écologique et plus attirant, de développer une fonction centrale. Mais il s'agit aussi de créer de la cohésion, un esprit de communauté et de promouvoir l'intégration des habitants, d'impliquer davantage et mieux les gens dans les activités de la commune.

DIT GEBEURT ER PER GEMEENTE

Tervuren

In het centrum van Tervuren werd de dorpskern hertekend met het masterplan Moestuin. Het nieuwe gemeentehuis kost 8 miljoen euro, de 42 assistentiewoningen zijn kostendekkend. Het VTC Warandepoort kost 7 miljoen euro terwijl de 5 miljoen euro voor de ondergrondse parking van 220 plaatsen gefinancierd wordt door bovengronds parkeren. De heraanleg van het Warandeplein kost 1 miljoen euro, de inrichting van de Moestuin achteraan 1 miljoen euro. Alles samen levert dat een kostenplaatje op van 22 miljoen euro. Door de verkoop van oud patrimonium zoals het Papeblok (3 miljoen euro), het oude gemeentehuis (0,5 miljoen euro) en het oude administratieve centrum (3 miljoen euro) kon hiervan al 6,5 miljoen euro betaald worden. Voor deelgemeente Vosseme is in het masterplan een kleuterblok voor de school (2 miljoen euro) en een ontmoetingscentrum (2 miljoen euro) opgenomen, de verkoop van 't Wiel en de oude jongensschool brengt 1 miljoen euro op. In deelgemeente Moorsel is de uitbreiding van Steenberg met een polyvalente ruimte voor de harmonie, Jokrimo en jeugdhuis De Kaaf vorig jaar gerealiseerd (samen ongeveer 0,7 miljoen euro). Momenteel wordt er een nieuw masterplan voor de site achter Steenberg uitgewerkt. De netto investering zou tot 0,5 miljoen euro beperkt kunnen worden als het huidige voetbalplein wordt verkaveld, wat voor inkomsten zorgt. Het masterplan voorziet dan in een nieuw synthetisch voetbalplein, een parking met pleinfunctie, een zaaltje voor eetfestijnen en de uitbreiding van de school.

Wezembeek-Oppem

In Wezembeek-Oppem wordt de dorpskern rond het oude gemeentehuis vernieuwd. Het oude, historische deel ervan wordt behouden, daarachter ligt de nieuwe openbare bibliotheek. Er komt een nieuw administratief centrum en nieuwe gebouwen en een half overdekte speelplaats voor de Nederlandstalige gemeentelijke basisschool De Letterbijter. Het grasveld erachter wordt een openbaar park met wandelpaden dat voor aansluiting zorgt met de nieuwe publieke tuin achter de Jozef De Keyzerstraat. Rond de autovrije groene zones worden 6 woongebouwen aangelegd met 107 appartementen. Een ondergrondse parkeergarage vervangt

de huidige buitenparking, waar een groene dreef wordt aangelegd. Het totale kostenplaatje zal zo'n 20 miljoen euro bedragen, maar door verkoop van de bouwgronden van de ontwikkelaars wordt daarvan al 12 miljoen euro betaald. Er wordt ook gerekend op subsidies voor de school.

Strombeek-Bever (Grimbergen)

Volgens het masterplan, dat gerealiseerd wordt tussen 2016 en 2020, worden een aantal straten in verschillende fases heraanlegd. Daarnaast is de uitbreiding van de gemeentelijke basisschool 't Villegastje en een nieuw administratief gebouw voor het OCMW, de bibliotheek en het Huis van het

Heraanleg van het dorpsplein in Sint-Genesius-Rode.

Kind aan de Victor Soensstraat in het masterplan opgenomen. Op vlak van mobiliteit werd door studie bureau Grontmij een mobiliteits- en circulatieplan uitgewerkt. De kostprijs van alle werken – wegen, rioleringen, groen, gebouwen – wordt geschat op ongeveer 200 miljoen euro.

Dorpskernvernieuwing per gemeente

Wil je weten wat er in alle 19 gemeenten van de Vlaamse Rand aan vernieuwingswerken is gepland of wordt uitgevoerd? Kijk op: www.randkrant.be

Verzet tegen NEO

NOORDRAND Grimbergen, Vilvoorde, Wemmel en Asse zijn niet opgezet met het Brusselse NEO-project op de Heizel. Op een oppervlakte van 72.000 m² bevat het onder meer een pretpark, een congrescentrum, winkels, kantoren en bijna 600 woongelegenheden. Als buurgemeente van de stad Brussel gaf de gemeente Grimbergen een negatief advies over de bouwvergunning. 'Het NEO-project zal leiden tot een verkeersinfarct in de Noordrand', zegt Eddie Boelens (Groen), schepen voor Milieu in Grimbergen. Ook Vilvoorde, Wemmel en Asse lopen niet warm voor NEO. De drie gemeenten hebben officieel bezwaar ingediend omdat ze vrezen voor extra overlast op de invalswegen en sluiptwegen. • TD

Inburgeren op eigen tempo

VILVOORDE In Vilvoorde liep het voorbij half jaar een bijzonder inburgeringstraject. Veertien laaggeletterde moeders kregen dankzij de steun van het fonds voor Asiel en Migratie in de bibliotheek Nederlandse les, maatschappelijke oriëntatie en opvoedingsondersteuning. Voor het project sloegen het Agentschap Integratie en Inburgering, het Centrum voor Basiseducatie, Kind en Gezin en de Stad Vilvoorde de handen in mekaar. Terwijl de mama's de lessen volgden, werden hun kindjes opgevangen in een andere ruimte in de bib. 'We merkten dat heel wat mama's het inburgeringstraject niet konden starten omwille van de nood

aan kinderopvang. Het is voor hen ook niet altijd evident om hun kind los te laten en toe te vertrouwen aan de kinderopvang. Hier konden ze dat aan hun eigen tempo doen en zagen ze dat het voor hun kinderen extra ontwikkelingskansen biedt', vertelt Manu Louage van het Agentschap Integratie en Inburgering. 'Het project heeft een drempel verlaagd. 80 procent van de deelnemers stroomt door naar een vervolgcursus. Daarom willen we het project vanaf september verderzetten, maar dan liefst op een andere locatie waar de kinderopvang wat makkelijker te organiseren is.' De stad Vilvoorde belooft om mee te zoeken naar een oplossing. • TD

Expat op pad

HOEILAART/TERVUREN/ZAVENTEM Drie gemeenten, Hoeilaart, Tervuren en Zaventem, hebben met de steun van Vlaams minister voor de Vlaamse Rand Ben Weyts (N-VA) een integratieproject op poten gezet op maat van expats. In Tervuren is maar liefst 22 procent van de inwoners expat, in Zaventem 17 procent, in Hoeilaart 14 procent. Omdat die groep hoogopgeleide buitenlanders moeilijk aan te spreken is via het bestaande integratiebeleid, lanceren de drie gemeenten onder de noemer *Expat op pad* een aantal initiatieven die specifiek op hen zijn gericht. De viertalige website www.expatoppad.be maakt expats wegwijz in de gemeente. Speciale welkomteams moeten de integratie van expats vooruithelpen. Samen met de vrijwilligers, die zelf

een expatachtergrond hebben, kunnen ze bijvoorbeeld op zoek gaan naar een sportvereniging of het culturele aanbod van de gemeente leren kennen. 'De internationale samenstelling van onze bevolking is ongetwijfeld een troef voor onze gemeente als ze hand in hand gaat met integratie en respect voor het Vlaams karakter van Tervuren. Kennis van het Nederlands, integratie en deelname aan het lokale gemeenschapsleven zijn hierbij belangrijke hefboomen. Een gemeentebestuur kan dit vergemakkelijken via een versterkt onthaalbeleid dat nieuwkomers hartelijk verwelkomt en wegwijz maakt in de gemeente, en een doordacht taalbeleid. Expat op pad levert op dit vlak een belangrijke bijdrage', zegt Jan Spooren (N-VA), burgemeester van Tervuren. • TD

Half miljoen voor CC Strombeek

STROMBEEK-BEVER Cultuurcentrum Strombeek krijgt van minister van Cultuur Sven Gatz (Open VLD) een subsidie van 525.000 euro. Het centrum investeert het geld in de theatertech- nische infrastructuur. 'Onze theatertrekken zijn dringend aan vernieuwing toe', zegt Wim Meert, algemeen directeur van CC Strombeek. 'Decors, licht, schermen en doeken worden in onze toneeltoren nu nog naar omhoog en

omlaag gehaald met touwen en tegengewich- ten. Niet echt de modernste techniek. Dankzij de subsidie kunnen we een elektrisch sys- teem installeren dat met een computer wordt bediend. Daardoor kunnen de wissels op de scène veel sneller en makkelijker verlopen. Met het geld is ongeveer 60% van de kosten voor de nieuwe technische infrastructuur gecoverd. De gemeente legt nog eens 40% bij.' - **TO**

De vernieuwing van de Oostvaarddijk tussen de Bergstraat en de Kanaal- straat in **Humbek** is opgestart. Kost- prijs: 2 miljoen euro. - In het station van **Asse** worden nieuwe schuilhuisjes, zitbanken, energiezuinige verlichting, blindegeleide tegels geplaatst. De perrons worden verhoogd. Kostprijs: 1,2 miljoen euro. - **Zaventem** legt een multifunctioneel sportterrein aan in het park Liekendael en in het Zeenpark. - Er komt een fietspad van Terlanen via Kamp Kwadraat naar het centrum van **Overijse**. - Actiecomité Zo Mobiel Lef trekt naar de Raad van State tegen het Ruimtelijk Uitvoeringsplan Groenloo. Dat houdt de bouw van 175 appartementen en 75 woningen in op de vroegere Kodak-site in **Koningslo**. - Het aantal reeën in het Zoniënwood is in tien jaar tijd zowat gehalveerd. - **Zaventem** wil het fietsgebruik stimu- leren door een BlueBike-punt met sleutelautomaat en twaalf leenfiet- sen aan het station te installeren. - Telenet heeft Coditel overgenomen en is daardoor ook de kabelbeheerder in **Wemmel**, **Drogenbos** en een aantal Brusselse gemeenten. - **Hoeilaart** wil het oude rusthuis Den Dumberg afbreken om plaats te maken voor een kinder- kribbe. De buurt protesteert met een petitie van meer dan 250 handtekenin- gen. - Aan de Hoogstraat in **Zaventem** komt een nieuw warenhuis van Albert Heijn, goed voor vijftig banen. - De zes zogenaamde peukentegels, die in 2016 bij wijze van proefpro- ject in **Vilvoorde** werden geplaatst, verzamelden in één jaar liefst 36.500 peuken. - Brussels Airport Company investeert 100 miljoen euro in de ontwikkeling van 100.000m² moderne logistieke gebouwen. - De erkenning van de regio **Vilvoorde - Zaventem** als

ontwrichte zone treedt vanaf april in werking. Bedrijven die hier investeren krijgen een vrijstelling van 25% op de bedrijfsvoorheffing per extra gecreëerde arbeidsplaats. - De Tuinbouwschool van **Merchtem** start volgend schooljaar met de optie sport. - **Dilbeek**, **Grimbergen**, Halle, Herent, Kampenhout, Kortenberg, Landen, Steenokkerzeel, **Tervuren**, **Wemmel** en **Zaventem** dienen, samen met de provincie Vlaams-Brabant en enkele inwoners, een aansprakelijkheidsvordering tegen de Belgische staat in bij de rechtbank van eerste aanleg. Met deze rechtszaak willen ze een evenwichtige verdeling van het vliegverkeer van Brussels Airport in **Zaventem** afdwingen tussen Vlaams-Brabant en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Momenteel verplaatst 85% van het vliegverkeer zich boven Vlaams-Brabant. - **Grimbergen** heeft het zwembad Pierebad een aantal dagen moeten sluiten wegens personeelstekort. Het is dringend op zoek naar redders. - In het domein Drie Fontein in **Vilvoorde** worden er nieuwe terreinen aangelegd voor een iets minder bekende sport genaamd *padel*. - Het aantal niet-werkende werkzoekenden in Vlaams-Brabant daalde met 4,1% ten opzichte van vorig jaar. Ook werkzoekenden met een taalachterstand Nederlands vinden almaar meer een baan. - Nieuwe cijfers voorspellen dat er de komende tien jaar zo'n 320.000 mensen zullen bijkomen in Vlaanderen. Vijf van de tien snelst groeiende gemeenten liggen in de regio Halle-Vilvoorde. Het gaat om **Machelen**, **Drogenbos**, **Vilvoorde**, **Hoeilaart** en Halle. **Hoeilaart** stelt aan de basisscholen het Groene Dal en de Vrije Sint-Clemensschool in totaal zo'n 1.000m² grond ter beschikking voor extra speelruimte. - 11

De moderne boerkozen

VLAAMSE RAND Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil dat tegen 2030 dertig procent van het aangeboden fruit en groenten een duurzame oorsprong heeft. Dat betekent: biologisch, lokaal of van de korte keten. Om dat te bereiken slaan Brussel en de Groene Gordel de handen in elkaar. 'In de Rand van Brussel zorgen tal van land- en tuinbouwbedrijven voor een gevarieerd aanbod aan heerlijke producten recht van de boer. Met 1,2 miljoen inwoners vormt Brussel een enorme potentiële afzetmarkt voor onze boeren, maar in de praktijk is onze hoofdstad nog vaak onontgonnen terrein. Met de actie *Brussel LUST* willen we de boer terug verbinden met zijn buur, de grootstad', zegt Monique Swinnen (CD&V), gedeputeerde voor land- en tuinbouw. Het project begint niet volledig vanaf nul. 'Een aantal pioniers hebben de stap al gezet', zegt Elisabeth Taupinart van de Brusselse Dienst Landbouw. 'En zo komt alles terug: onze grootouders brachten vroeger ons witloof via de spoorlijn Mechelen-Brussel tot bij de Brusselaar, nu doen wij hetzelfde via een website, facebook en een distributeur.' - 10

De klimaatmobiel

VLAAMSE RAND Vier klimaatmobielen maken de komende maanden een rondreis door Vlaams-Brabant. Het gaat om een project van de provincie en onder meer Pajopower en 3Wplus. 'Gemeenten kunnen de klimaatmobielen inschakelen om hun inwoners te informeren over energiebesparing, hernieuwbare energie en de gemeentelijke klimaatacties', legt gedeputeerde Tie Roefs (Groen) uit. 'In zo'n mobiel krijg je uitleg over renoveren, energiepremies en leningen, groepsaankopen en investeren in hernieuwbare energie. Een goed gerenoveerde woning is niet alleen goed voor het klimaat, maar ook voor de portemonnee. Wie een renovatie plant, kan een beroep doen op de BENOvatiecoach. Dat staat voor 'beter renoveren'. De coach helpt om de woning door te lichten, stelt een plan met mogelijke maatregelen op, vraagt mee de premies aan en volgt de uitvoering van de werken op.' De klimaatmobiel stopt de komende maanden al zeker in onder meer Beersel, Hoeilaart, Kraainem, Machelen, Sint-Pieters-Leeuw en Steenokkerzeel. 10

Zeg niet PWA maar wijk-werken

VLAAMSE RAND Het Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap heeft in Vlaanderen plaatsgemaakt voor 'wijk-werken'. Het vroegere PWA-stelsel is een Vlaamse bevoegdheid geworden. De Vlaamse overheid besliste om het systeem te hervormen. Vierentwintig gemeenten in Halle-Vilvoorde doen een beroep op intercommunale Haviland en de VDAB voor de organisatie en ondersteuning. 'Zowel particulieren, onderwijsinstellingen, vzw's als gemeenten en OCMW's kunnen een beroep doen op wijk-werkers voor het uitvoeren van bepaalde (eenvoudige) taken. Klanten moeten daarvoor wijk-werkcheques kopen van 7,45 euro', legt Famke Soenen van Haviland uit. Zo gek veel is er in vergelijking met het vroegere PWA-systeem niet veranderd. 'De wijk-werkers zijn mensen die tijdelijk werkervaring kunnen opdoen om op termijn terecht te kunnen op de reguliere arbeidsmarkt. Zij voeren taken uit zoals klein tuinonderhoud, busbegeleiding, hulp bij middagtoezicht, kleine herstellings- en onderhoudswerken, logistieke hulp bij evenementen, enzovoort.' - TD

Gezondheidsraad

FACILITEITENGEMEENTEN De zes facilititeitengemeenten Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wezembeek-Oppem hebben een intergemeentelijke gezondheidsraad opgericht. Naast vertegenwoordigers van de gemeenten zeten ook het lokaal gezondheidsoverleg Logo Zenneland en de Welzijnskoepel West-Brabant in de raad. 'Onze bedoeling is om samen acties en campagnes te organiseren over gezondheid', legt Ellen Van der Bauwede van Logo Zenneland uit. 'Zo houden de zes gemeenten onderling een 10.000 stappen-wedstrijd, samen met de inwoners. Er komen ook acties over borstkankeronderzoek en stoppen met roken. En in het najaar zetten de facilititeitengemeenten, in het kader van *Fit in je hoofd*, in op het verhogen van de mentale veerkracht van hun inwoners.' Door samen te werken rond gezondheid willen de facilititeitengemeenten ervaring, expertise en kosten delen en de kwaliteit van het gezondheidsaanbod verbeteren. - TD

50° 75' N
4° 32' E

Het hoogste punt van Alsemberg ligt in de Sanatoriumstraat.

Voor Silvie Erzeel is het een plek waarmee ze iets heeft. En niet alleen omdat je er een prachtig panoramisch zicht op Brussel hebt.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

Silvie Erzeel bracht haar kindertijd door in Dilbeek, maar sinds ze zo'n zes jaar geleden naar Beersel verhuisde, ontdekte ze in haar nieuwe thuisgemeente een locatie die veel voor haar betekent. 'Wat me vooral aantrekt in deze plek is dat er allerlei moois in één punt samenkomt. Zo kan je hier genieten van een prachtig uitzicht op uitgestrekte, groene vlakten terwijl je in de verte Brussel ziet. En dan heb je dat beeld van Bert De Keyser: een hond in roestvrij staal. Naargelang de lichtinval verandert het kunstwerk van kleur. Dat maakt dat het werk er altijd een ietsje anders uitziet en je blijft verrassen.'

EXTRA RONDJE

'Als ik er met mijn twee dochttertjes voorbijrijd, gaat het er in de auto dikwijls uitgelaten aan toe. Om de een of andere reden zorgt die hond voor heel wat opwinding en vinden we het fijn om een extra rondje te rijden op het rondpunt waar dat beeld staat.' Een plek waar natuur en cultuur in elkaar vervlochten zijn, heeft niet toevallig een grote aantrekkingskracht op haar. Zoals ze zelf aangeeft, kan ze niet zonder de stad maar nog minder zonder de Rand. 'Ik hou van de buzz van de stad. Ik trek er graag naar-

toe om er met vrienden lekker te eten of naar interessante expo's te gaan. De impulsen die ik in Brussel krijg, geven me energie. Toch ben ik altijd tevreden wanneer ik na een uitstap in de stad naar de rust van de Rand kan terugkeren.'

KUNST DICHTER BIJ DE MENSEN BRENGEN

Een jaar geleden startte Erzeel, samen met haar vader, de kunstgalerie Nationale 8 Gallery in Dilbeek. Hoewel het geen evidentie is om zo'n initiatief buiten de stad te starten, zette ze de stap. 'In de stad op ontdekking gaan naar kunstenaars en die vervolgens in onze randgemeente tentoonstellen, vind ik heel fijn om te doen. Zo willen we kunst dichterbij de mensen brengen. Vandaag is kunst vaak elitair, terwijl het dat helemaal niet hoeft te zijn.' Ze is ervan overtuigd dat kunst mensen met elkaar kan verbinden. Onlangs nog viel het haar op hoe zeer uiteenlopende types van mensen van hetzelfde kunstwerk kunnen houden.

GERAAKT WORDEN

'De taal van kunst is universeel. Een werk raakt je of raakt je niet.' Of het werk van de hond op haar favoriete plek haar raakt? 'Ik vind het vooral een fascinerend gegeven dat dit kunstwerk door het weerspiegelingseffect met zijn omgeving in interactie treedt. Daardoor wordt het nog sterker.' Wat onderzoekswerk leert ons dat de maker van het beeld geïnspireerd werd door een waargebeurd verhaal van een schaapherder die in de jaren 1920 werd vermoord en door een hond teruggevonden. Vandaar dat je onder het beeld van de hond ook de afbeelding van een herder ziet. Op het hoogste punt van Alsemberg kan je dus niet alleen getuige zijn van de symbiose tussen de Rand en de stad, maar ook van de transformatie van een gruwelijk verhaal in een fascinerend kunstwerk.

Acteur-regisseur François Beukelaers

‘Ontmoeting **is alles**’

‘Zekerheid hebben we niet, maar als er ooit verbetering komt in dit bestel, zal het langs de kunst gaan.’

Alles draait om ontmoetingen. Ze sturen je leven, je keuzes, je werk. Ze verrijken je. Daarvan is François Beukelaers, éminence grise van het Belgische theater, doordrongen.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Van een gezapig pensioen is bij Beukelaers geen sprake. Net 80 is hij, maar hij lijkt door het leven te flaneren als een prille dertiger. Vorige week Londen, morgen Parijs, het interview past er nog net tussen. ‘Ik beweeg veel, ja. Het is onderdeel van de stiel, maar ik reis niet alleen voor het werk. Ik wil ook gewoon dingen zien en horen: een toneelstuk, tentoonstelling of concert.’ In maart stond Beukelaers nog op de planken in de herneming van *Het leven en de werken van Leopold II*, in een regie van Raven Ruëll voor de KVS. ‘In mei doe ik een kortfilm en daarna begin ik met Michaël De Cock en Filip Jordens aan *L’Homme de la Mancha*, een productie die in september in première zal gaan.’

‘Er zijn zoveel redenen om bezig te blijven. Een nieuwe tekst verstrekt je informatie over de wereld waarin je leeft en die je zelf dikwijls niet opmerkt. Boeiend. En dan de ontmoetingen. Die bende met wie we *Leopold II* hebben gemaakt, zijn zulke fantastische mensen. Ik ben graag bij hen. Het is aangenaam en leerrijk. Het is een avontuurlijk beroep.’

ER ZIT NIETS TUSSEN

‘Theater is synoniem voor ontmoeting’, vindt Beukelaers. ‘Theater is een gemeenschapskunst. Het is de laatste plaats waar mensen elkaar ontmoeten. Je zult misschien zeggen dat dat op de tram ook gebeurt, maar het is toch anders. De communicatie in theater is rechtstreeks, er zit niets tussen, versta je? Je komt een theaterzaal binnen en er is niets: een lege ruimte. Het doek gaat op en dan begint het. Er wordt gesproken over haat en liefde, miserie en geluk. Het doek zakt, en het is voorbij. Je hebt iets unieks meegemaakt, want de voorstelling komt nooit terug, ’s anderendaags is het toch weer anders. Dat vergankelijke van theater vind ik fantastisch.’

Op theater is alles vals; het is een van de mooiste omschrijvingen van theater die hij ooit

heeft gehoord. De bomen zijn geen bomen, de whisky is thee. 'In film is alles echt, maar wat ervan overblijft, zijn vlekken op een wit doek. Op een podium daarentegen staat een levend wezen zoals jijzelf, iemand waar je je direct in herkent, eerder nog dan in het verhaal.'

VAGEBONDSZIEL

Zijn woonruimte in Ukkel is gevuld met kunst. De rekken staan vol met boeken, aan de wanden hangen schilderijen, vooral van bevriende kunstenaars die hij ergens onderweg is tegengekomen. 'Als ik eens wat centen heb, durf ik ook wel wat te kopen', lacht hij. Hij praat er enthousiast over. Over schilder Philippe Vandenberg bijvoorbeeld, die in 2009 zelfmoord pleegde, en van wie drie werken prominent aanwezig zijn. 'L'esprit est voyageur, l'âme est vagabonde', citeert Beukelaers uit diens oeuvre. Hij omringt zich graag met kunst. 'Je kijkt ernaar, het houdt je even stil, het voedt je denken of het voert je terug naar

ook iets artistiekerigs, vond zijn omgeving. Een middenweg. De veilige optie. 'Ik ben er twee jaar gebleven en het was allerminst verloren tijd. Er liep daar nogal een bende artiesten rond. Alleen de architectuur zelf vond ik tijdverlies. Een lastenboek schrijven is zo vervelend! En een architect moet uiteindelijk altijd doen wat de opdrachtgever wil, niet wat hij zelf wil.'

Hij hield zich liever bezig met toneel. Hij stichtte het Théâtre de la Cambre en, samen met Charles Cornette, Theater 61. 'We hadden daarvoor een theatertje met 80 stoelen gemaakt in een oude hangar.' Herman Teirlinck, docent aan La Cambre, zag hem aan het werk. 'Meneer Beukelaers', zei hij, 'als u toneel wil spelen, moet u naar mijn school in Antwerpen gaan.' Zo kwam hij in de befaamde Studio terecht. 'Tot dan had ik zelfs niet van die opleiding gehoord.' Het was begin jaren 60 en voor de goegemeente was acteren geen vanzelfsprekende keuze. 'De mensen wisten niet wat het was. Tot ze je voor het eerst op televisie zagen. Dan was alles vergeven. Teirlinck, ja, dat was zowat de enige in die tijd die iets zinnigs over theater kon zeggen.' Bij de tijdelijke heropening van het Herman Teirlinckhuis in Beersel in november vorig jaar nam Beukelaers het woord.

DE KUNST MOET HET DOEN

Waar kwam die hang naar kunst vandaan? Beukelaers kan er niet helemaal de vinger op leggen. 'Er was iets aan het bewegen. Tijdens de oorlog was er in Europa niks gebeurd. Niks! De mensen mochten niet denken, niet schilderen, niet schrijven, er werd niets gepubliceerd. Er was zelfs geen papier. In de jaren na de oorlog was er geen richting. Het existentialisme was in trek: het absurde, de zinloosheid van het leven. Aanhangers kleedden zich graag in het zwart. Het was nogal een verschil met wat ons vanuit Amerika bereikte: jazzmuziek, films met Marlon Brando en James Dean. Wanneer je voor je het eerst een abstract schilderij ziet, weet je toch niet wat je overkomt? En dan auteurs als Alan Ginsberg, William Burroughs, Jack Kerouac! Het kwam hier allemaal binnen in dat kapotte Europa, met een gedrevenheid en een energie die uitschreeuwden dat er wél een toekomst was. Volgens mij zijn wij alleen daardoor overeind gebleven. En van daar is mijn interesse voor kunst gekomen.' Hij is er rotsvast van overtuigd dat het via de kunst moet gebeuren. 'Het kan en zal niet via de politiek gaan. Zekerheid hebben we niet, maar als er ooit verbetering komt in dit bestel, zal het langs de kunst gaan.'

JE MOET WEGGAAN

Hoewel hij in Vilvoorde opgroeide, voelt Beukelaers zich 100% Brusselaar. 'Ik ben al van in 1959 weg uit Vilvoorde. Sinds de Middel-eeuwen!' Maar ook daarvoor voelde hij zich al volop thuis in de hoofdstad. 'In Vilvoorde was niets te beleven. Je had er het groepje rond Rik Poot en zijn broer, er waren cinema's en twee feestzalen waar ze amateurtheater speelden. Daarmee was de kous af. Dus trokken we naar Brussel. Daar had je het Paleis voor Schone Kunsten. En ik herinner me nog de tiende verjaardag van de Hot Club de Belgique, eind jaren 50. Toen heb ik op één weekend mannen als The Jazz Messengers, Lester Young en Thelonius Monk gezien. En dan was er natuurlijk Expo 58. Het was om de hoek en het bracht de wereld voor ons mee.'

Het was logisch dat hij uit Vilvoorde weg zou gaan. Als je jong bent, moet je weggaan. 'Je kunt maar beter wat in de wereld rondlopen om te kijken wat er gebeurt. Ik heb het geluk gehad dat ik heb kunnen filmen in Afrika, wonen op Bali en in Marokko. Ik trek er nog altijd graag op uit, maar ik kom ook telkens graag terug thuis. Echt waar. Ik heb er wat mee te maken, met dit klimaat, de plantengroei, de mensen, de taal. Het zijn affinititeiten die ik met een ander land niet heb. En als je kijkt wat we hier vandaag hebben? Met groepen als tg Stan en FC Bergman hebben we het beste theater van de wereld. De beste dans, de beste muziek, die vind je hier. Ook de schilderkunst staat hoog aangeschreven. En zelfs de film is kwalitatief goed. Dus voilà.'

'Het vergankelijke van theater vind ik fantastisch.'

herinneringen. Er gebeurt vanalles met die dingen die hier rond me staan en hangen.'

Uit een kunstminnend milieu komt Beukelaers nochtans niet. 'Nee, van thuis heb ik het niet.' Maar als zevenjarige ontdekte hij de literatuur. 'Ik moest wel, ik kon niets anders', zegt hij laconiek. Beukelaers werd geboren met een torticollis of draaihals. 'Ja, wat is dat? Er zit iets vastgegroeid aan je sleutelbeen en je kop staat scheef. Toen ik zeven was, ben ik geopereerd en daarna moet je leren om je hoofd rechtop te houden, want vanzelf kan het dat niet. Nu doen ze dat met plastic dat je kan bijschroeven, maar toen kreeg ik een plaasteren helm.' Enfin, zo erg is dat allemaal niet, maar het is zwaar en je kunt niks. De andere kinderen speelden op straat. Ik lag in mijn bed en ik las.'

Zo'n tien jaar later moest hij een studie-keuze maken. 'Ik wist niet wat. Ik wou schilderen, gedichten schrijven, iets om de onvrede te bedwingen, zeker? Wat is het leven als je achttien bent? Dat weet je toch nog niet? Ik alleszins niet. Mijn droom was om met een rode sjaal langs de zee te lopen', lacht hij. De keuze viel op architectuur in La Cambre. Een architect verdient zijn boterham, maar het heeft toch

'SHARED EXPERIENCES'

Beukelaers does not know the meaning of a leisurely retirement. He is 80 years old but seems to be bowling through life like someone in their early thirties. Last week London, tomorrow Paris but he managed to squeeze this interview in between the two visits. 'Yes, I do move around a lot. It is grist to the mill but I am eager to see and hear as much as I can: a play, an exhibition or a concert. It's all about socialising. Shared experiences help to give some direction to your life, your decisions, your work. They are very rewarding.' Although he grew up in Vilvoorde, Beukelaers feels like a true Brusselite. 'I left Vilvoorde in 1959. That was back in the Middle Ages! It is better to see what's happening in the world. I've been lucky enough to be able to film in Africa, and live in Bali and Morocco. I still enjoy setting off to places but I always like to get back home again. Honestly. It's probably just me but this climate, vegetation, people, language. These are affinities that I do not have with another country.'

Scoren met taal

De voorbije weken moesten de voetballertjes van Vilvoorde City het tijdens de training op maandag zonder hun mama langs het veld stellen. Terwijl zij aan het sjotten waren, schaaften de Vilvoordse voetbalmoeders hun Nederlands bij, dankzij een uniek project van de club en vzw Fast Forward.

TEKST Tina Deneyer • FOTO Filip Claessens

Het aantal projecten rond Nederlands oefenen, dat de steun krijgt van Vlaams minister van Inburgering Liesbeth Homans (N-VA), is in Vlaams-Brabant niet dik gezaaid. *Vilvoordse voetbalmoeders: scoren met taal* is het enige in onze provincie. Faruk Akkus, voorzitter van Vilvoorde City, is dan ook maar wat blij dat zijn club centen kreeg voor het project. 'Een tweetal jaar geleden zijn we met een nieuwe club gestart nadat Vilvoorde Koningslo ter ziele was gegaan. Intussen hebben we meer dan 350 jonge spelertjes van heel diverse afkomst. Het bestuur en de vrijwilligers van Vilvoorde City doen er alles aan om het de jongens naar hun zin te maken en hen zo veel mogelijk bij te leren. Dat is onze belangrijkste opdracht. Maar toen ik hier tijdens de trainingen al die mama's langs de zijlijn zag wachten tot ze weer naar huis konden, wilden we met de club ook voor hen iets doen. Zo zijn we op het idee gekomen om hen een toffe en leerrijke activiteit aan te bieden.'

NEDERLANDS OEFENEN

'Veel voetbalmama's spreken een beetje Nederlands, maar krijgen niet zo vaak de kans om te oefenen', zegt Akkus. 'Vandaar de idee om te starten met een gespreksgroep. Maar we wilden meer. Daarom nodigen we om de paar weken een inspirerende vrouw uit die over een bepaald onderwerp komt spreken en discussiëren.' Sinds september komen elke maandagavond de voetbalmama's samen in de cafetaria van de Vilvoorde Atletiek Club, vlak naast het voetbalveld.

'We bereiden het gesprek samen voor', legt begeleidster Saida El Aouati uit. 'We praten al eens over een aantal dingen die met het thema te maken hebben en bekijken samen

welke vragen we aan de gast kunnen stellen. Zo kunnen de mama's het gesprek op de thema-avond makkelijker volgen. Die thema's zijn trouwens heel uiteenlopend. Een van de voorbije weken was bijvoorbeeld journaliste en nieuwsanker Martine Tanghe te gast. Een andere keer ging het over gezonde voeding. En vanavond hebben we Naima Charkaoui te gast. Zij komt praten over kinderrechten.'

CONTACTEN LEGGEN

'Ik woon tien jaar in Vilvoorde en het is niet altijd makkelijk om contact te leggen met mensen van andere culturen', vindt de Congolese voetbalmama Nathalie Nahimana. 'Dit is de perfecte manier om andere mama's te leren kennen. We babbelen veel en we vinden steun bij elkaar. Ik heb hier al veel bijgeleerd en heel fijne, boeiende mensen ontmoet waarmee ik anders misschien nooit in contact zou komen.' 'Wat Naima Charkaoui hier vanavond vertelde over kinderrechten en hoe je als ouder met die rechten moet omgaan, was echt interessant', vult voetbalmama met Marokkaanse roots Khadija Afroukh aan. 'Het fijne is dat de mama's die hier komen ook echt betrokken zijn. Iedereen doet mee aan het gesprek. Wie even niet goed uit zijn woorden geraakt, krijgt

hulp van de anderen.'

Wat vinden de voetballertjes van het feit dat hun trouwste supporters niet meer op post zijn? 'Gelukkig vinden de jongens dat niet erg voor de trainingen, zolang we hen bij de wedstrijden maar komen aanmoedigen', lacht Afroukh.

MENING UITEN

'We mogen echt van een succes spreken. De mama's blijven week na week komen en zijn enthousiast. Ze leren hier ook veel meer dan Nederlands. Dankzij de thema-avonden steken ze heel wat op. En wat ik het allermooiste vind: ze krijgen en grijpen hier de kans om hun mening te uiten en voor die mening op te komen. Dat was voor een aantal van hen bij de start van het project niet evident. Ik heb hier dames zien openbloeien.' Eind april vindt de voorlopig laatste bijeenkomst van de voetbalmama's plaats. 'Ik hoop dat we een manier kunnen vinden om dit project verder te zetten', zegt voorzitter Akkus. 'Het is een prachtig initiatief dat mensen samenbrengt en helpt met hun integratie. De voetbalpapa's zijn trouwens een beetje jaloers. Ik krijg regelmatig de vraag wanneer we voor hen eens iets doen. Ik broed al op een paar ideeën, maar ik verklap nog niets.'

'Het is een prachtig initiatief dat mensen samenbrengt.'

Weerman Frank Deboosere pendelt dagelijks met de fiets vanuit de Vlaamse Rand naar zijn werk op de VRT. Enkele dappere sportievelingen doen het hem na. Wat bezielt hen? En waaraan denken ze tijdens hun tocht? **Peter Veyt** fietst dagelijks van Laken naar diverse gemeenten in de Vlaamse Rand.

AANTAL KM/WEEK
150 km

ROUTE
Laken – verschillende gemeenten
in de Vlaamse Rand

De horizon is oneindig

Peter Veyt is actief als muzikant in het sociaal-artistische landschap. Vanuit zijn woning in Laken fietst hij, gewapend met een arsenaal muziekinstrumenten, de Vlaamse Rand rond om muziekworkshops te geven.

TEKST Tine Maenhout • FOTO Filip Claessens

Zo lang ik mij kan herinneren, fiets ik. Altijd met de tweewieler op pad. Ik gebruik de auto enkel als het niet anders kan. Dat gebeurt zelden en dus heb ik geen eigen wagen, wel een abonnement op Cambio, een systeem van autodelen.' Veyt woont in Laken en fietst wekelijks naar twaalf tot vijftien verschillende plaatsen in de Rand om er muziekworkshops te geven. 'Ik pendel tot in Merchtem en Jezus-Eik. De gemiddelde afstand is 6 km, maar dat kan oplopen tot 13 km heen en even veel terug.'

VERHALEN EN FILMISCHE BEELDEN

'Fietsen maakt mij gelukkig. Wanneer ik aan het trappen ben, voel ik mij vrij en dakloos. De buitenlucht doet altijd deugd en de horizon is oneindig. Wanneer ik bekenden tegen kom, neem ik de tijd om een praatje te slaan. Ik zie veel fantastische uitzichten, die sterk kunnen variëren naargelang de weersomstandigheden. Dat gevoel is veel waard. Er ontwikkelen zich verhalen in mijn hoofd. De omgeving inspireert mij. Wanneer ik op een maandagavond van Jezus-Eik terugrijdt, passeer ik langs het Rood Klooster en zie ik de maan poëtisch weerspiegeld in de donkere vijver. Net een filmscène. Op dergelijke momenten krijgt mijn creativiteit zuurstof.'

INSTRUMENTEN GAAN MEE

Veyt pendelt op een koersfiets van Ridley, met bagagerek en een handige fietskar waarin hij soms tot wel twintig ukelele's vervoert. Momenteel werkt hij aan een soort fietszak waarin hij zijn gitaar kan meenemen. Elk excuus om een deelauto of openbaar vervoer in te schakelen, werkt hij zo veel mogelijk weg. Op dat vlak wil hij mensen inspireren.

'Mensen vinden me eerst fanatiek, maar wanneer ze me leren kennen, begrijpen ze dat ik voor mezelf mogelijk maak wat ik belangrijk vind. Hoe kijk je naar je eigen waarden en wat doe je er voor? Gezondheid en omgeving zijn belangrijk voor mij. Dus met een goede voorbereiding en doorzettingsvermogen kan ik mijn waarden volgen. Ik overdrijf misschien in mijn fietsgebruik, maar mijn gedrevenheid heeft een positief effect, in tegenstelling tot het overdreven autogebruik van velen.'

VERSNIPPERING

'Het bewustzijn over de positieve effecten van fietspendelen, stijgt', zo schat Veyt in. 'Er zijn veel meer fietspendelaars dan vroeger. Twaalf jaar geleden was ik een fietsende eenzaat. Automobilisten wensten mij liever weg. Vandaag sta ik soms met tien andere fietspende-

laars aan een rood licht te wachten. Automobilisten houden hier stilaan meer rekening mee, ze moeten wel. Maar, opvallend, hoe verder van het centrum, hoe agressiever de chauffeurs. In de Rand is er dus nog wat sensibilisering nodig, gek genoeg. Ik ging ervan uit dat er een grotere fietscultuur zou zijn in de Rand dan in de stad, maar dat blijkt dus niet altijd het geval.'

Veyt kan zich ergeren aan het versnipperde infrastructuurbeleid in de Rand. 'Aan de fietspaden kan je merken wanneer je een nieuwe gemeente binnen rijdt. Elk bestuur heeft zijn eigen beleid. Daardoor kan een fietspad bij een gemeentegrens plots ophouden of afgeleid worden op de weg naast geparkeerde auto's. Dat gaat toch niet. Tijdens de zomermaanden trek ik er als vrijwilliger op uit om het sociaal-artistische veld in andere wereldsteden te ontdekken. Ook daar neem ik de fiets. Zelfs in grote steden als New York, waar ik doorheen fietste, is de fietsinfrastructuur consequent in orde; om het grote voorbeeld op vlak van fietsinfrastructuur, Nederland, nog niet te noemen. Daar kan je een stad of de natuur echt beleven per fiets, en dat stimuleert mensen om de auto thuis te laten. Daar zouden wij ook naartoe moeten.'

Open ruimte bewaren Hoe het soms lukt

Vlaanderen reageert nogal verkrampd op de aangekondigde betonstop. Tegen 2040 zou de volledige vrijwaring van het buitengebied, of wat er tegen dan nog van overblijft, een feit moeten zijn.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

En de Vlaming, hij bouwde voort en niet altijd doordacht, zo schreven we in RandKrant van maart. Gevolg: ruimtelijke wanorde. Maar het kan ook anders. In Grimbergen bijvoorbeeld. Met een wisselmeerderheid wil de gemeente in Beigem en Humbeek tweeënveertig hectare open ruimte vrijwaren van bebouwing. Het project Beigemveld wordt wel gerealiseerd, omdat het gezien wordt als een goed voorbeeld van inbreiding, al zijn de meningen daarover verdeeld.

BEHOUD VAN OPEN RUIMTE

Kerkeveld en Kruisstraat in Humbeek en Lang Blok en Ten Doorn in Beigem blijven open

ruimte, zo besliste een wisselmeerderheid van CD&V (meerderheid), Groen (meerderheid) en Vernieuwing (oppositie). Open VLD (meerderheid) en N-VA (oppositie) kunnen zich daar niet in vinden. Eerste schepen Chris Selleslagh (Open VLD) stelt dat in het coalitieakkoord nooit sprake was om dit te realiseren. 'Wij vinden dat het onze bewegingsruimte voor woningbouw te rigide maakt. Bovendien vragen we ons af wie de eventuele planschade gaat betalen als benadeelde eigenaars financiële compensatie eisen. Ons voorstel om een alternatief te zoeken naar bouw mogelijkheden in de buurt van het kanaal werd afgewezen.'

Schepen van Leefmilieu, Eddie Boelens (Groen), verwoordt het zo: 'Groen zat van in het begin op dezelfde golflengte als de CD&V. We wilden het behoud van deze precieze open ruimte. De studie over woonbehoeften tot 2030 stelt dat er geen nood is aan nieuw aangesneden ruimte voor woningbouw. Financieel staan we sterk genoeg om schadeclaims uit te betalen.' De gemeente sleepte er de *Openruimtebeker* mee in de wacht. Dat is het initiatief van een breed consortium samengesteld uit verschillende Vlaamse administraties en instellingen, twee hogescholen en vijf universiteiten.

Wie op verkenning wil gaan in de betrokken zones, kan dat uiteraard doen met een frisse wandeling. Het gaat om de wijk Ten Doorn met het open gebied tot aan de Humbeeksesteenweg. Voor Kerkeveld zit je vlakbij de dorpskern van Humbeek tussen Kerkeveldweg en Slikkestraat, in de natte, natuurlijke vallei van de Kleine Buisbeek, met de aangrenzende open kouter tot de Benedestraat en de Lintkasteelstraat. Het gaat om twee grote, open kouters, die nu al drukke wandelzones zijn.

NIET MET MIJN GROND

Tijdens het openbaar onderzoek kwamen nogal wat bezwaarschriften binnen van eigenaars die een eventuele waardevermeerdering van hun grond door de neus geboord zagen. Op dit ogenblik heeft hun eigendom hoofdzakelijk de waarde van landbouwgrond. 'Dat zal in de toekomst zo blijven', zegt Boelens. 'De negatieve stemmingmakerij daarover is niet correct. Het is heel belangrijk om voldoende landbouwgrond ter beschikking te houden

Tom Serkeyn is journalist bij RINGtv en violist bij de Vilvoordse muziekgroep Zakdoek. Hij is geboren in Brussel en woont in Peutie. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Fatima Ualgasi, Joris Hintjens, en Dirk Volckaerts de column *mijngedacht*.

van de boeren. Mijn zoon is tuinbouwer, de problematiek is mij goed bekend.'

Selleslagh: 'Wij wachten liever op initiatieven van het Vlaams Gewest. Daar kan de gemeente later gepast op aansluiten.' Volgens Boelens is wachten op de Vlaamse regering als wachten op Godot. 'Wij hebben trouwens helemaal geen weet van wat er daar dan uit de bus zou komen. De vlucht vooruit, leek ons wenselijk.' In de gemeenteraad van maart, april of mei – het precieze moment was bij het ter perse gaan van deze editie niet duidelijk – wordt het dossier definitief beslist.

SCHADE OF BATEN

Ter verduidelijking: bij een omzetting naar bouwgrond vermeerdert de grondwaarde soms spectaculair. Door de schrapping van de woonuitbreidingsgebieden en de bewaring ervan als open ruimte, blijft die waarde beperkt tot wat ze nu is. Dat zien sommige eigenaars niet zitten. Ongetwijfeld zijn velen van hen voorstander van het behoud van open ruimte, maar als het om hun eigendom gaat, fluiten ze een ander deuntje en vinden ze dat bebouwing moet kunnen. Hier speelt altijd hetzelfde principe: als een gewestplanwijziging geld opbrengt, door bijvoorbeeld percelen om te zetten van bos- of landbouwgrond naar woongebied, hoor je weinig protest. De eigenaars zijn tevreden met de meeropbrengst. Bij een omzetting van landbouwgrond naar natuurgebied is er misnoegdheid, want de eigenaars slikken een waardevermindering. Open ruimte ja, als ik er zelf geen nadeel van ondervind. Behoud van open ruimte nee, als ik het gewaar word in mijn portefeuille.

Een rechtvaardige invulling van het plan-schade-planbatensysteem zou helpen, maar zover zijn we nog niet. Als je grond een waardevermeerdering krijgt, moet je daar belasting op betalen. Als je grond in waarde vermindert, krijg je een compensatie uitbetaald. Hoewel dit principe de jongste tijd wat ten goede werd bijgeschaafd, gaat het nog lang niet ver genoeg en blijven nog te veel ontevreden gedupeerden achter. Iedereen blijft dan maar gaan voor het eigen gewin en weigert zich in te schrijven in het algemeen maatschappelijk belang. Zeer menselijk, maar zo blijven we uiteraard alles dichtbouwen. En dat is wat er elke dag gebeurt.

600.000

De Belgische militaire begraafplaats van Epegem is de enige uit de Eerste Wereldoorlog in onze regio. Er rusten 228 Belgische soldaten. Ze sneuvelen in september en augustus 1914 tijdens het beleg van Antwerpen, bij gevechten in Epegem of tijdens de uitvallen uit Antwerpen. 46 van hen zijn onbekend, de overige zijn 182 van de 600.000 geïdentificeerde slachtoffers, militairen én burgers van de Grote Oorlog in ons land.

Een hallucinant cijfer dat ons voorstellingsvermogen te boven gaat. Hoe omvangrijk is een groep mensen van 600.000 mannen, vrouwen en kinderen? Wanneer heb jij nog eens meer dan honderdduizend mensen samen gezien? Bij mij moet dat geleden zijn van de legendarische anti-rakettenbetoging in 1983. Daar zouden ongeveer 400.000 deelnemers geweest zijn, enfin, toch volgens de organisatoren, volgens de rijkswacht was het wat minder. Maar een massa van 600.000 dode lichamen, nee, dat kan ik niet vatten.

Naar schatting sneuvelen er wereldwijd zo'n negen miljoen militairen tijdens de Eerste Wereldoorlog. In een poging dat getal wat aanschouwelijk te maken, werd ooit berekend dat als je al de Franse, Britse en Duitse slachtoffers achter elkaar legt, en je rekent aan een gemiddelde lijklengte van 172 centimeter, dan kom je aan 15.508 kilometer gesneuvelde soldaten. Dat is de afstand tussen Brussel en Sidney aan de oostkust van Australië.

Deze lugubere rekensom geeft misschien enig idee van de omvang van de slachtpartij, maar er zijn piëteitsvollere manieren om de slachtoffers van de Eerste Wereldoorlog te visualiseren. Het huidige Provinciaal Domein

Palingbeek in Ieper was tijdens de Eerste Wereldoorlog een fel bevochte plek. Daar zetten vrijwilligers sinds begin februari elke dag 12.000 aardewerken neer. Elk beeldje symboliseert één van de 600.000 geïdentificeerde oorlogsslachtoffers op Belgische bodem. Het figuurtje in klei stelt een ineengedoken mens voor die zichzelf en de wereld beschouwt. ComingWorldRememberMe, kortweg CWXRM, heet deze grote land art installatie. Ze wordt uiteindelijk drie hectare groot. Twee monumentale sculpturen van kunstenaar Koen Van Mechelen zullen de symbolische dodenakker domineren. Eind deze maand zou de installatie klaar moeten zijn en kan je er naar gaan kijken, tot 11 november.

Ook ik heb zo een terracottabeeldje gemaakt, op 11 november vorig jaar in Vilvoorde in één van de mobiele ateliers van CWXRM. Halfweg februari trok ik met een aantal vrienden naar de Westhoek om in de bijtende koude te helpen met het plaatsen van de beeldjes. Daags voordien bezochten we het zogenaamde Studentenfriedhof in Langemark. Op die Duitse begraafplaats liggen 44.000 doden en er worden nog altijd teruggevonden Duitse stoffelijke overschotten bijgezet. '44.000, dat is zoveel als heel Vilvoorde', merkte een van mijn reisgenoten op. Verdomme: dat klopt! En dan begin je weer te rekenen: 13,6 maal de bevolking van Vilvoorde is 600.000. Of tel de 44.000 inwoners van Vilvoorde samen met die van de overige 34 gemeenten van het arrondissement Halle-Vilvoorde en je komt ook uit op 600.000. Als je dan nog eens naar die honderdduizenden beeldjes kijkt, word je toch even stil.

TEKST Tom Serkeyn • FOTO Filip Claessens

Verwaarloosde honden krijgen

'Hond Testa kende niets.
We moesten hem alles aanleren.'

De voorbije achttien jaar kregen 18.000 achtergelaten honden uit Spanje een nieuwe thuis in België en Nederland, dankzij de organisatie Spaanse Honden In Nood. Zo ook bij Marie-Christine Spapen uit Tervuren. Zij adopteerde het voorbije jaar twee verwaarloosde honden.

TEKST Wim Troch • FOTO Filip Claessens

Wanneer we bij haar binnenkomen, worden we begroet door een enthousiast ontvangstcomité van vier nieuwsgierige honden. Twee van hen hebben een minder fijne voorgeschiedenis dan hun speels gedrag laat vermoeden. Paco en Testa komen uit Spanje, waar ze door hun baasjes zomaar werden achtergelaten. Via Spaanse Honden In Nood krijgen zo'n honden een tweede leven in België, Nederland, Duitsland of Oostenrijk. De organisatie werd bijna twintig jaar geleden opgericht door de Belgische Fabienne Paques. Zij vangt in de buurt van Malaga 600 verwaarloosde en achtergelaten honden op in een *refugio*, een asiel. De honden worden nadien ter adoptie aangeboden.

HONDEN MET EEN RUGZAKJE

In totaal kregen op die manier maar liefst 18.000 honden een nieuwe thuis. Marie-Christine Spapen uit Tervuren: 'Een jaar geleden hebben we Paco geadopteerd, een kruising tussen een *galgo* en een *padenco* (twee soorten Spaanse windhond). Nochtans wilde ik vroeger nooit een hond adopteren. Ja, omwille van de klassieke vooroordelen: het zijn geen puppy's, dus je kunt ze niet meer naar jouw hand zetten; het zijn honden met een psychologisch rugzakje, je weet niet wat je in huis haalt. Vooroordelen waar niets van klopt.'

Paco is de perfecte match. 'Hij is een bijzonder makkelijke hond. Ja, hij heeft een traumatische voorgeschiedenis, maar hij voelde meteen aan dat hij hier door liefde werd omringd.' Paco werd in de buurt van Malaga gevonden door wandelaars in een bos. Vastgebonden, uitge-

nieuwe thuis

honger en gedehydrateerd. 'In het begin had hij verlatingsangst, maar dat ging snel beter. Ook al omdat onze twee andere honden – een maltezer en een jackrussellterriër – hem meteen hebben opgenomen. Zo was hij nooit alleen.'

DRIEKONINGEN

Het verhaal van Paco is helaas geen alleenstaand geval. Vooral in Spanje worden elk jaar ontelbare honden verwaarloosd, achtergelaten of gewoon afgemaakt. 'Iedereen kent het probleem, maar de Spaanse regering doet er niets aan. Er zijn twee redenen waarom er vooral in het vroege voorjaar massaal veel honden worden achtergelaten. Ten eerste is de jacht in Spanje heel populair. Honden worden daarvoor ingezet van september tot januari. Na het jachtseizoen worden oude of minder presterende honden gedumpt. Een tweede reden is Driekoningen. In Spanje krijgen kinderen op 6 januari een cadeautje, en dat is vaak een puppy. Maar wanneer dat niet verloopt zoals verwacht, wanneer de kleine puppy een grote hond wordt, of gewoon wanneer het nieuwe eraf is, wordt de hond achtergelaten of afgemaakt. Een ander pijnpunt blijven de honden die ingezet worden in hondenraces. Wanneer zij niet snel genoeg meer lopen, worden ze bij het huisvuil gezet.'

GEZINSVRIENDELIJK MAKEN

Via een vriendin kwam Spapen in contact met Spaanse Honden In Nood. 'Zij was vrijwilligster bij de organisatie. Door haar ben ik op de web-

site gaan kijken en zo hebben we Paco gevonden.' Daar bleef het niet bij. Ze ging verder in haar engagement. 'Ik heb me opgegeven als opvangmama. Dat wil zeggen dat je een hond eerst wat 'gezinsvriendelijker' maakt vooraleer hij door een ander gezin wordt geadopteerd. Zo is Testa begin februari bij ons gekomen. Hij kende niets. Wandelen aan de lijn, zindelijk zijn, met mensen en andere honden omgaan: we moesten het allemaal leren. Testa zat als puppy in een dodingsstation. Gelukkig heeft hij er geen trauma aan overgehouden.'

Spapen gaf ooit zelf les in een puppyschool, dus het was geen probleem om de zes maanden oude Testa te socialiseren. 'Iedereen met een hart voor dieren kan dat. Wel komt er iemand van de organisatie bij je thuis kijken om te zien of er voldoende ruimte is en of je er met de juiste ingesteldheid en verwachtingen aan begint.'

'Eigenlijk was het de bedoeling dat Testa naar een ander gezin zou gaan, maar toen het moment van de adoptie dichterbij kwam, konden mijn man en ik het niet over ons hart krijgen om afscheid te nemen. We hebben besloten om hem zelf te adopteren.' Zodoende lopen er nu vier honden in hun woonkamer. Komt er nog een vijfde? 'Dat zou een beetje druk worden. Weet je wat wel een droom is? Om een tijdje in Spanje in de *refugio* van Fabienne Paques te helpen. Dat lijkt me een bijzonder fijne ervaring.'

 www.ace-charity.org

Natuur is weerbaar

Hoe dikwijls krijg ik de vraag wat je zoal kan doen voor de natuur in een doorsnee klein tuintje van pakweg tien bij tien meter? Wel, de ervaring leert dat je met kleine inspanningen veel kunt bereiken. Als je voldoende wilde of enkelvoudige bloemen voorziet die van maart tot oktober voor nectar en stuifmeel zorgen, daarbij een poeltje met regenwater aanlegt (enkele vierkante meter) en wat doornige struiken plant die voor bescherming zorgen, dan heb je de natuur al goed verder geholpen. Uiteraard vind je altijd wel een zonnig plekje voor een al of niet zelfgemaakt insectenhotel(letje).

Hiermee trek je probleemloos een twintigtal vogelsoorten aan, samen met veel wilde bijen en vlinders. Een klein rommelhoekje en/of bloemenweide zijn een welgekomen extraatje, en daarmee zit je zowat aan het maximale dat je kan doen. Probeer het maar, en na enkele jaren zal je zien hoeveel leven er naar je tuin komt! Oefen wat geduld vooral: eer de dieren gewoon zijn aan deze nieuwe leefomgeving.

Denk echter wel aan volgende randvoorwaarden: loslopende katten en honden zijn geen goed idee; veel lawaai evenmin. Zoveel mogelijk rust en kalmte in de tuin zijn sterke troeven, want ze worden steeds schaarser in onze drukbevolkte Rand.

Deze wonderlijke succesformule kun je zowat overal toepassen. De slaagkansen op de buiten zijn even groot als in volle stad als je voldoende aandacht hebt voor rust, en liefst wat zon. Doorlopend zorgen voor eten en drinken in de koudste wintermaanden helpt natuurlijk ook. Probeer je het eens?

TEKST Herman Dierickx

DE

VERWAARLOSTE HUNDE BEKOMMEN EIN NEUES ZUHAUSE

Marie-Christine Spapen aus Tervuren nimmt über die Organisation *Spaanse Honden in Nood* (Spanische Hunde in Not) verwaarloste Hunde auf. 'Vor einigen Jahren haben wir Paco adoptiert, eine *Galgo* (spanischen Windhund). Dabei wollte ich früher nie einen Hund adoptieren, wegen der klassischen Vorurteile: es sind keine Schoßhündchen; man kann sie also nicht mehr so einfach gefügig machen; es sind Hunde mit einem psychologischen Rucksack; man weiß nicht, was man

da aufliest. Vorurteile, die weder Hand noch Fuß haben.' Inzwischen hat sie ihr Engagement weiter vorangetrieben. 'Ich habe mich als Pflegemutti gemeldet. Das heißt, dass man einen Hund erst etwas 'familienfreundlicher' macht, bevor er von einer anderen Familie adoptiert wird.' In den letzten achtzehn Jahren haben 18.000 zurückgelassene Hunde aus Spanien ein neues Zuhause in Belgien und den Niederlanden gefunden, dank der Organisation *Spaanse Honden in Nood*.

Leerschool in democratie en tolerantie

La Placette in Wezembeek-Oppem dateert van 1986 en is het oudste cohousing project in de Rand. De elf huishoudens slagen er wonderwel in om de individuele en de gemeenschappelijke woonbehoeften te combineren.

TEKST Gerard Hautekeur • FOTO Filip Claessens

Anne De Cannière en haar man horen bij de initiatiefnemers van La Placette. Tien van de elf families die het cohousing-project hebben opgestart, wonen er nog steeds. 'Eerst dachten we aan een project van samenhuizen in een oude hoeve, een leegstaand klooster of een oud kasteel, maar onze voorkeur ging naar een nieuwbouw op een terrein in Wezembeek-Oppem', verduidelijkt De Cannière.

De initiatiefnemers lieten zich inspireren door een bestaand cohousingproject, maar werkten, samen met een architect, het eigen concept verder uit. Alle woningen zijn in dezelfde stijl gebouwd rondom een gemeenschappelijk plein vol planten. Het binnenplein is een groene oase van rust. Iedere woning

heeft een individuele tuin. 'Een derde van het terrein is bestemd voor de individuele woning met tuin. Twee derde is gemeenschappelijk domein. Er is de gezamenlijke woning met keuken en vergaderruimte. De zolder van die woning is ingericht als gastenverblijf. Achter de woningen is er een grote gemeenschappelijke tuin met een fruitboomgaard, een hoekje met bessenstruiken, enkele moestuinen, een ruime speelweide en groene recreatieruimte. Her en der zijn er gezellige zithoekjes aangelegd. Het is de beste illustratie dat je samen meer realiseert dan elk afzonderlijk', benadrukt De Cannière.

GOEDE AFSPRAKEN

'Voor de veertig kinderen die hier zijn geboren, was de speelweide een aantrekkelijke leefomgeving waar ze samen konden spelen en ravotten. Ze zijn niet opgegroeid als broers en zussen, maar wel als neven en nichten. De onderlinge samenhang is groot. Toen er in de voorbije jaren twee van de kinderen op jeugdige leeftijd zijn gestorven, was dit een ramp voor de hele gemeenschap en deelde ieder gezin in de rouw. Dat we het al zo lang zonder noemenswaardige fricties hebben volgehouden, is omdat de individuele familie en privacy op de eerste plaats komt en de groep op de tweede plaats.'

De Cannière wijst op het belang van goede afspraken. 'Bij de ondertekening van de notariële acte hebben we een brochure gevoegd met onze collectieve afspraken over de cohousing. Voor het gemeenschappelijke beheer is een vereniging van mede-eigenaars opgericht, vergelijkbaar met de mede-eigenaars van een flatgebouw. We werken niet met een syndicus, maar kiezen jaarlijks een voorzitter, penningmeester, secretaris en een nieuw bestuur. Niemand gedraagt zich als een paus die het alleen voor het zeggen heeft. De beslissingen nemen we altijd bij consensus. We vergaderen maandelijks met alle bewoners en nemen uitgebreid de tijd om alles bespreekbaar te maken. Moeilijke situaties gaan we niet uit de weg. Wie nooit kandidaat wil zijn voor het voorzitterschap kan zijn talenten op andere vlakken inzetten, zoals bij het snoeien of tuinieren. Iedere maand organiseren we een gezamenlijke werkdag voor het onderhoud van het pleintje, de tuin en de gemeenschappelijke woning. Iedereen neemt daarbij zijn verantwoordelijkheid op.'

Rabarber van de PlukPlek

SOCIAAL

Zoveel is duidelijk: samenhang ontstaat niet vanzelf, je moet daarin investeren. 'Vanaf het prille begin nemen we gezamenlijke initiatieven die de sfeer onder de leden ten goede komt. Ieder jaar is er een drink voor de buurt. We doen aan teambuilding en organiseren jaarlijks een gezamenlijk weekend aan zee of in de Ardennen. Maandelijks plannen we een gezamenlijk etentje in onze gemeenschappelijke woning, af en toe vertonen we een film of nodigen we een spreker uit.'

Van bij de start hechten de leden van het cohousingproject veel belang aan sociaal engagement. 'Binnen La Placette hebben we drie kleine flats die we aan een schappelijke prijs verhuren aan mensen die het moeilijk hebben in de samenleving. Momenteel woont in een van de flats een alleenstaande man met een handicap. Een andere flat verhuren we aan een Syrisch koppel. Op al onze gezamenlijke activiteiten worden de flatbewoners uitgenodigd. Ook zij hebben het gevoel dat ze erbij horen. Ons cohousing project kun je gerust een leerschool in democratie en tolerantie noemen', besluit De Cannière.

EN

APPRENTICESHIP IN DEMOCRACY AND TOLERANCE

La Placette in Wezembeek-Oppem is the oldest cohousing project in the Rand. The 11 households have enjoyed an astonishing success in combining their individual and common housing needs. 'One-third of the site is earmarked for individual dwellings, each with a garden. The rest is shared property. A house shared by all the residents boasts a kitchen and a meeting room. Behind the dwellings is a large communal garden', says Anne De Cannière. She stresses the importance of clear agreements. Solidarity does not arise spontaneously, it is something you have to invest in. 'Joint initiatives were taken right at the outset, while matters are decided by consensus.' A commitment to social concerns is also important. 'La Placette has three small, reasonably priced flats that we rent out to socially vulnerable people.'

In de mooie zelfpluktuin PlukPlek in Ternat telen Dorothea Lequeux en haar team, met veel liefde en zorg, fruit en groenten zonder gebruik te maken van chemische pesticiden en kunstmest.

TEKST Tine Maenhout

Wie dat wil, kan zelf komen oogsten. Vanaf de zomer vind je er een indrukwekkend arsenaal aan vergeten besenfruit en groenten. Eind april luidt een mooi aantal variëteiten aan rabarber het seizoen in. Fijnproevers en rabarberfans kunnen zich dan helemaal uitleven. Rabarber is traditioneel de eerste groente die je kan oogsten. Wanneer de rabarber schiet, komt de lente er aan. Dat verklaart de jubelstemming die rabarber bij veel mensen tweeebrengt.

ZUUR GEVAL

Rabarber is een oude stengelgroente. Ruim 3.000 jaar geleden werd de plant geteeld in China. Bij ons duurde het tot de vorige eeuw voor de plant populair werd. Dat komt waarschijnlijk door zijn zure smaak. Rabarber bevat immers oxaalzuur. Hoe ouder de stengels, hoe meer zuur. Je oogst rabarber het beste na twee tot vier weken. Jonge stengels hebben dan nog maar weinig daglicht gezien en zijn daardoor fijner van structuur en zoeter van smaak. De bladeren van de rabarber zijn giftig, daar blijf je best af.

DE KUNST VAN HET TELEN

Rabarber is relatief makkelijk te telen, maar je moet wel weten wat je doet. Rabarber heeft veel voeding en stikstof nodig. Zo plant je rabarber om te beginnen in een kuil die je opvult met vruchtbare potgrond. Daarna bemest je zowel na de oogst als voor en na de winter door een hoopje compost of mest rond het hart van de plant te leggen, nooit op het hart zelf. Tijdens een droge zomer heeft rabar-

ber regelmatig water nodig, maar tijdens de winter mag hij geen natte voeten krijgen. Mits een beetje verzorging kan een rabarberplant zo'n twintig jaar worden. Oogsten kan pas vanaf het tweede jaar door de dikste bladeren bij de steel een kwartslag om te draaien en uit te trekken. Gebruik geen mes, want dan gaan de stengels rotten.

GEZOND GEVAL

Rabarber is gezond en past dus perfect in een lente-dieet. De plant wekt de eetlust op, versterkt de maag, drijft gal af en werkt goed bij verstopping of bloedarmoede. Rabarberstengels kunnen zo de keuken in. Jonge stengels hoeft je niet te schillen, enkel de buitenste draden er afhalen, in stukken snijden en tien minuten koken. Als de stengels in vezels uit elkaar vallen, is de rabarber gaar. Kook de voet mee, dat neutraliseert het zuur een beetje en maakt de rabarber beter verteerbaar. De moes is lekker bij desserts, platte kaas en gebak, maar kan ook prima gecombineerd worden met vis, varkensvlees en gevogelte.

www.plukplek.be

RABARBER-AARDBEIEN MOES

- rabarber
- suiker
- aardbeien
- bladeren Roomse kervel of 1 à 2 anijssterren
- vanille of lievrouwwebdstro
- citroen

BEREIDING

Laat rabarber en suiker lichtjes stoven. Giet de rabarber in een schotel en voeg er de rest van de ingrediënten aan toe: aardbeien (in stukjes gesneden), de fijngehakte Roomse kervel en lievrouwwebdstro, de vanille en een scheutje citroensap.

Voorbij de dogma's

We moeten ons in de Rand over onze oude communautaire reflexen zetten. Vlamingen en Franstaligen, Rand en Brussel: we moeten opnieuw naar elkaar toegroeien. Het liefst ook op vlak van bestuur en regelgeving. Het is de droom van Patrick Vandenbussche.

TEKST Karla Goetvinck • FOTO Filip Claessens

Mijn echtgenote is geboren en getogen in Wemmel. Ik ben een economisch vluchteling: ik kom van de kust, studeerde in Brussel en woon nu veertig jaar in Wemmel. Ik ging in de Rand wonen omdat ik dichtbij mijn werk in Brussel en dichtbij de luchthaven wou zijn. Ik moest voor mijn werk dikwijls naar het buitenland. In tegenstelling tot Brussel zelf, waren de huizen hier nog betaalbaar. En we kozen ook welbewust voor de rust en het groen.

'Aan de andere kant kan ik niet zonder Brussel. Ik ben verliefd op de stad, op zijn non-conformisme, zijn rock-'n-rollmentaliteit. Veel pendelaars werken in Brussel, maar hebben verder geen enkele band met de stad. Brussel en de Rand zouden mekaar moeten kennen,

van mekaar houden, mekaar respecteren, tolerant zijn, open staan. En geen schrik hebben van mekaar. Ik heb nog nooit iets voorgehad in Brussel en ik ga in Molenbeek een pint drinken.'

WEST-VLAAMSE NUCHTERHEID

'Naar de communautaire spanningen in de Rand kijk ik met de blik van een West-Vlaamse zelfstandige. Mijn ouders hadden een hotelrestaurant op de zeedijk in De Panne en probeerden elke klant in zijn eigen taal te bedienen. Ik vind dat de gemeentelijke diensten dat ook wat meer zouden moeten kunnen doen. In Wemmel, een gemeente met faciliteiten voor Franstaligen, gebeurt dat. Maar toen een Zwitserse collega zich enkele jaren geleden in een andere randgemeente wou inschrijven, was dat voor hem een heel negatieve ervaring. Hij sprak enkel Duits, Engels en een beetje Frans en de bevolkingsdienst wou hem in die talen niet helpen. Dat bezorgt onze regio een slecht imago. Dat is dogmatisch en intolerant. De rol van een gemeentebestuur en zijn administratie is dienstverlening, de inwoners betalen daarvoor via de belastingen. Verleen dan die dienst. Bij voorkeur in het Nederlands uiteraard. Een Franstalige die in een ziekenhuis in de Rand terecht komt, moet - vind ik - in zijn taal geholpen worden. Dat geldt overigens evenzeer voor een Nederlandstalige in Brussel. We moeten het Nederlands koesteren. Het moet de lingua franca blijven, de gemeen-

schappelijke communicatietaal, en anderstaligen moeten dat weten. Terzelfdertijd moeten we een manier vinden om gastvrij te zijn.'

SYNTRA METROPOLITAN

'Wie geen Nederlands leert, straft vooral zichzelf. Hij moet voor contacten, vertier en cultuur naar Brussel, beperkt zijn kansen op de arbeidsmarkt. Nederlands is minder en minder een thuistaal, maar dat wil niet zeggen dat de taal aan belang inboet. Ik ben directeur van Syntra Brussel, een Vlaamse vormingsinstelling die opleidt tot zelfstandige of medewerker van een KMO. Onder de cursisten tel ik achttien verschillende nationaliteiten. Die spreken veel verschillende talen, maar het Nederlands is de taal waarin we lesgeven.' 'Mensen beseffen dat het Nederlands een troef is. We hebben 4.500 cursisten, evenveel uit Brussel als uit de Rand. Veel van hen kennen onvoldoende Nederlands. Ze moeten bij hun inschrijving een taaltest afleggen. Is hun niveau te laag, dan sturen we hen naar het Huis van het Nederlands om dat op te krikken. Is het aanvaardbaar, dan mogen ze zich inschrijven op voorwaarde dat ze zich laten begeleiden door een taalcoach. Ook de docenten coachen we: ze moeten eenvoudig Nederlands gebruiken, ook in hun cursussen, om ze taaltoegankelijker te maken. Je moet daar positief in plaats van negatief mee omgaan. Die verschillende nationaliteiten, talen en culturen zijn een verrijking, ook voor de Nederlandstaligen.'

'Onderwijs, daar moeten we in investeren. Zeker ook omdat de Rand een jonge bevolking heeft en omdat die bevolking bovengemiddeld aangroeit. We moeten die bevolkingsgroei opvangen en we moeten daarbij efficiënter omgaan met ruimte. We moeten onze dorpskernen versterken, met winkels, cultuur en horeca in de buurt, in plaats van het resterende groen te verkavelen. Wijken zoals Boechout, met grote villa's op ruime percelen, zijn niet meer van deze tijd. Dat is onbetaalbaar en energieverslindend.'

FOUTE STRUCTUREN

'Brussel is de economische motor van België. Daar gebeurt het: 3D-printing, mode, communicatie, kleine innovatieve bedrijven gebaseerd op kennis en technologie komen er zich vestigen. De tijd van de grote maakeconomie

AU-DELÀ DES DOGMES

Dans les communes du Rand, nous devons dépasser nos vieux réflexes communautaires. Les flamands, les francophones, le Rand et Bruxelles: nous devons à nouveau évoluer les uns vers les autres. Et de préférence aussi en matière de gestion et de réglementation. C'est le rêve de Patrick Vandenbussche. 'Le néerlandais est de moins en moins une langue parlée à la maison, mais cela ne signifie pas que la langue perd de son importance. Je suis directeur de Syntra Brus-

sel, un institut de formation pour les indépendants et collaborateurs dans des PME. Je compte dix-huit nationalités différentes parmi les participants aux cours. Ils parlent de nombreuses langues, mais le néerlandais est la langue dans laquelle nous donnons nos cours.' 'Bruxelles est le moteur économique de la Belgique. C'est là que cela se passe: l'impression en 3D, la mode, la communication, les petites entreprises innovantes basées sur la connaissance et la

technologie viennent s'y établir. L'époque de la grande économie de production dans le Rand appartient au passé. Bruxelles est le point central d'une vaste région urbaine qui s'étend jusqu'à Gand et Anvers. Cela mérite un niveau administratif spécifique, une Communauté Métropolitaine. Je trouve que la séparation entre le Rand et Bruxelles est artificielle. Il faut renforcer la coopération. Et il serait de loin préférable de refédéraliser une série de compétences.'

Patrick Vandebussche

- Geboren in Oostende op 16 januari 1956
- Woont in Wemmel sinds 1979
- Master in de Psychologische Wetenschappen, VUB
- Master of Business Administration, KUL
- Sinds 2013 Directeur Afgevaardigd Bestuurder Syntra Brussel

in de Rand is voorbij. Brussel is het middelpunt van een groot stedelijk gebied dat reikt tot Antwerpen en Gent. Ik vind dat dat ook een eigen bestuurlijk niveau verdient, een Metropolitane Gemeenschap. De scheiding tussen de Rand en Brussel vind ik artificieel. Er moet veel meer samenwerking komen. En we zouden best ook een aantal bevoegdheden herfederaliseren. Neem het dossier van de geluidsnormen rond de luchthaven en de spreiding van de vluchten. Maak dat opnieuw federaal en het is opgelost. Dan moeten de gewesten zich bij de federale beslissingen neerleggen. Het is een zeer dynamische regio, maar nu wordt die dynamiek gefnuikt door allerlei discussies. Dat brengt de economie en de werkgelegenheid in gevaar. We moeten mekaar versterken in plaats van mekaar af te zwakken.'

'Ook voor investeringen in infrastructuur of mobiliteit zie je die processen: als ik van Brussel naar Wemmel wil met de metro, dan kan dat niet. De metro stopt aan de Heizel, dat is de grens. De metro wordt niet doorgetrokken. Nochtans zit het verkeer muurvast. En nog: in Brussel is de werkloosheid en de jeugdwerkloosheid hoog en in de Rand zijn er arbeidskrachten te weinig, maar de poort lijkt nog steeds niet helemaal open.'

'Ik ben een geboren en getogen Vlaming, maar voel mij nu een Nederlandstalige Brusselselaar. De oude stammentwisten raken achterhaald. Er is meer tolerantie dan vroeger, het polariseren tussen Vlamingen en Franstaligen lijkt er in de veertig jaar dat ik hier woon wat uitgegaan. We zijn in de regio met honderd nationaliteiten, dan moeten we toch niet langer als twee gemeenschappen of als twee gewesten tegenover elkaar staan. Misschien ligt daar een kans?'

'De scheiding tussen de Rand en Brussel vind ik artificieel.'

Frank Vander linden doet de nacht

‘Therapie had ik niet nodig’

Zopas vierde De Mens een bestaan van 25 jaar met de plaat 24 uur. Bijna gelijktijdig kwam frontman Frank Vander linden ook met een eerste volwaardige soloplaat sinds zijn solodebuut in 2009. **TEKST** Michaël Bellon • **FOTO** Filip Claessens

Nachtwerk is het resultaat van een bewogen periode in zijn leven, van zijn opgebouwd meesterschap over de gitaar en van ouderwets romantisch maar ook nauwgezet nachtwerk. De nieuwe plaat brengt Vander linden ook voor drie concerten naar de Rand, waar hij thuis is. Hij heeft lang in Brussel gewoond, maar is eigenlijk een kind van de Rand. ‘Ik kom uit Steenokkerzeel, heb een tijdje in Ternat gewoond en woon nu in een vrijstaand, energieonvriendelijk huis in Asse waar je van de Vlaamse Bouwmeester eigenlijk niet meer in mag wonen.’ Niet dat zijn omgeving heel veel invloed heeft op zijn muziek, want die komt altijd tot stand aan de keukentafel. ‘Je voelt heel

goed welke muziek geschreven wil worden als meer intimistisch solowerk en welk als meer uitbundig materiaal voor groepsgebruik. Dat is geen ingewikkelde wetenschap. De muziek van De Mens evolueert een paar keer van de jamsessie naar de keukentafel en terug, het solowerk blijft aan de keukentafel en klinkt daardoor ook meer keukentafel.’

Een deel van Nachtwerk kwam naar verluidt tot stand in het schrijfhuis van televisiemaker Jan Eelen.

‘Hij heeft mij onderkomen geboden in het begin van mijn scheiding. In zijn ouderlijk huis waar hij zelf ook schrijft. Het had wel iets om alle twee aan het werk te zijn in de tegenoverliggende zolderkamers van dat huis. Mogen schrijven met de ganzenvaar bij maanlicht, terwijl iemand anders verderop ook zit te tobben op woorden, was een mooi artistiek gegeven dat ik al lang niet meer had meegemaakt.’

Welke invloed had jouw relatiebreuk op de plaat?

‘Die is natuurlijk aanwezig. Vorig jaar is ook mijn

vader gestorven. Er was dus een drang om mij uit te drukken over het een en het ander, maar ik wil niet zover gaan om de plaat therapeutisch te noemen, want therapie had ik niet nodig. Maar als je liedjes maakt, is zo’n scheiding duidelijk een deel van het materiaal waarmee je werkt. Daarnaast was er ook een praktische kant. Door het co-ouderschap kwam ik in een situatie terecht die niet altijd fijn en makkelijk is, maar wel het voordeel heeft dat ik om de andere week meer tijd heb om op elk moment van de dag en de nacht te kunnen schrijven. Vandaar dat 2017 ook zo’n productief jaar was.’

Een plaat vol zelfmedelijden is het in ieder geval niet geworden. Je ‘draagt het als een man’ en ‘s avonds na het leven’ analyseer je vrij nuchter de film.

‘Op de donkerblauwe hoes staat een licht dat brandt. Dat licht schijnt ook in de teksten. Het zijn geen nummers die doen uitschijnen dat ik nadien mijn polsen ga oversnijden. Op je negentiende kan je je als een Lord Byron op de grond gooien in een graflandschap. Als je wat ouder bent, kan je fouten en feiten beschouwen. Als dan de muziek goed is, gaat het ook over andermans relatiebreuk. De plaat is trouwens niet echt een breuk met mijn verleden. Ik speel tijdens de tour ook oudere nummers die goed aansluiten bij het nieuwe materiaal.’

Je teksten zijn iets prozaïscher dan anders en de muziek is eenvoudig, nauwgezet verklankt vakmanschap.

‘De liedjes zijn opgenomen op vier, hooguit vijf klanksporen, maar wel met zorg inderdaad. Mensen willen graag over de inhoud van de plaat praten, maar als muzikant ben je ook heel erg bezig met hoe je ze aanpakt. Ik vind de klank enorm belangrijk. Ik hou van Richard Hawley, van sixties folkrockplaten, van Dylan natuurlijk, maar het gebeurt niet zo vaak dat een nummer eruit komt zoals het aanvankelijk in mijn hoofd klinkt. Als dat lukt, heeft dat niets met toeval te maken, maar met hard werk en goed gitaarspel. Mensen appreciëren die handgemaakte kant. Dat merk ik ook live. De optredens draaien om een man met een gitaar die wat ingetogen liedjes komt spelen en die afwisselt met wat humor, zoals bij Richard Thompson.’

Solo Tour 2018

Frank Vander Linden

VR • 13 APR • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DO • 19 APR • 20.30

Sint-Genesius-Rode,

GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

WO • 25 APR • 20.30

Humbeek, El Dorado, 02 263 03 43

De impact van de omgeving

© BART DEVAELE

THEATER

Theatermakers Silke Huysmans en Hannes Dereere zijn jong en van Brussel. Maar voor hun eerste echte zaalvoorstelling trokken ze naar Brazilië. Ze gingen er praten met de betrokkenen van de mijnramp in Minas Gerais: inwoners, politici en activisten.

Het resultaat is iets tussen een documentaire en een performance die verschillende thema's aansnijdt: ons geheugen, politiek en religie. Die bijna wetenschappelijke aanpak is typisch voor het duo. Ze vertrekken vanuit een concrete locatie of gebeurtenis, doen vervolgens uitgebreid research en interviewen mensen ter plaatse, wat resulteert in een gelaagde voorstelling die over veel meer gaat dan die ene plek of situatie.

STORYTELLING

Het bijzondere aan *Mining Stories* is dat **Silke Huysmans** tot haar zevende in deze Braziliaanse mijnstreek woonde. Wanneer in 2015 de dam van een opvangbekken breekt, veegt een modderstroom vier dorpen van de kaart en drijft giftig mijnafval kilometers ver door de rivier. Officieel onderzoek wijst uit dat het mijnbedrijf de menselijke en ecologische ramp had kunnen vermijden. Maar gezien 75% van de regiobewoners in de mijnindustrie werkt, ligt een sluiting van de mijn moeilijk. Wanneer alles terug moet worden opgebouwd, lijkt men toch te kiezen voor het behoud van de oude structuren. Spek naar de bek van het makersduo, uit wiens vorig werk al de fascinatie sprak voor de impact van de omgeving op het dagelijkse leven van mensen. In

hun werk beschrijven ze gemeenschappen vanuit de systemen, gebouwen en verhalen die ze achterlaten.

GEEN RONDJE VINGERWIJZEN

De voorstelling is dus helemaal geen reconstructie van de ramp, noch een emotionele *tearjerker*. Het is een sobere setting waarin je luistert naar de opgenomen commentaren van de lokale mensen, die over de ramp vertellen vanuit hun eigen context, met hun eigen nuances en belangen. Huysmans en **Dereere** waren verrast hoe graag mensen hun verhaal wilden doen. Die getuigenissen worden aangevuld met beschouwingen van enkele Vlaamse wetenschappers. Neuroloog Luc Crevits heeft het over ons geheugen en hoe we herinneringen aanmaken of schrappen, econoom Paul De Grauwe over de onontkoombaarheid van de macro-economie en professor literatuur Stef Craps over de kracht van collectieve fictie. Het stemmenkoor wordt live gemonteerd door Huysmans zelf. Door de verschillende fragmenten naast elkaar te zetten, elkaar tegen te laten spreken of juist door de stiltes te laten horen, snijden de makers belangrijke maatschappelijke thema's aan. De diepgelovige gemeenschap geeft zich over aan de wil van het kapitalistische grootbedrijf alsof het een nieuwe religie betreft. Ze kunnen maar beter vergeten wat er is gebeurd, want ze hebben de mijnbouw nodig om te overleven. • LENE VAN LANGENHOVE

ZA • 21 APR • 20.30

Mining Stories

Silke Huysmans & Hannes Dereere
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Onderzoek naar de bekende detective

LITERATUUR Meer dan 130 jaar geleden verscheen de eerste roman over Sherlock Holmes. De Britse detective heeft nog niet aan populariteit ingeboet. Hij is nog steeds een bron van literatuur en entertainment: de BBC-serie *Sherlock* met Benedict Cumberbatch werd druk bekeken en er verscheen een nieuwe vertaling van De avonturen van Sherlock Holmes. Voor Klara maakte stand-up comedian **Vitalski** een reeks over Sherlock-bedenker Arthur Conan Doyle. Nu trekt hij met een literaire lezing langs theaters, samen met de flamboyante wiskundige/filosoof **Jean Paul Van Bendegem** en filosoof **Johan Braeckman**. Uiteraard gaat het over de personages van Holmes en dr. Watson, maar ook het minder bekende literaire werk van schrijver en arts Conan Doyle, zijn historische werken en politieke pamfletten komen aan bod. Dat belooft een onderhoudende avond te worden. • LVL

WO • 18 APR • 20.30

Sherlock Holmes

Vitalski, Jean Paul Van Bendegem & Johan Braeckman
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

Modernistische Nederland-België

EXPO

Met de expo **Constructivistische verbanden** wijst het FeliXart Museum op het opmerkelijke verbond tussen een Vlaamse en een Nederlandse modernistische kunstbeweging, die in de periferie van de veel bekendere groepering van De Stijl de handen in elkaar sloegen om een internationaal netwerk uit te bouwen.

De tentoonstelling in FeliXart is trouwens zelf ook het resultaat van een nieuwe internationale samenwerking. *Constructivistische verbanden* was eerder al te zien in het Museum Belvédère in Heerenveen. Het is namelijk in Noord-Nederland dat de kunstbroeders van onze Vlaamse modernisten zich ophiielden. De expo toont hoe de Vlamingen van de Zuivere Beelding, waar ook Felix De Boeck toe behoorde, en het constructivistische De Ploeg uit Noord-Nederland naar elkaar toegroeiden en daar zelfs een lange fietstocht voor over hadden.

DE STIJL

Alles begint in de periode na de Eerste Wereldoorlog, waarin radicale vernieuwingsbewegingen in de kunst elkaar in snel tempo opvolgen. De vernieuwingsdrift manifesteert zich in de Lage Landen het eerst in Nederland in 1917 met de oprichting van de vorig jaar nog veelvul-

dig herdachte dogmatische groepering De Stijl, met als belangrijke vertegenwoordigers onder meer Piet Mondriaan, Vilmos Huszár en de Belg Georges Vantongerloo. Theo Van Doesburg is het uithangbord en de propagandist van De Stijl en inspireert met zijn lezingen en bijeenkomsten in 1920 in Antwerpen en Brussel enkele zuidelijke collega's zoals Vantongerloo, Jozef Peeters, Karel Maes, de broers Pierre en Victor Bourgeois en Felix De Boeck. Zo ontwikkelt zich de Belgische avant-gardebeweging de Zuivere Beelding, in de marge van De Stijl, maar ook met iets lossere denkbeelden en richtlijnen wat betreft het gebruik van kleur en de geometrische beperkingen in de composities.

DE ZUIVERE BEELDING

Jozef Peeters, de Vlaamse evenknie van Theo Van Doesburg, ziet als promotor en organisator van de kunstmanifestaties ook een maatschappelijke rol weggelegd

Bekoorlijke barokmuziek

vertolkt ze onder de titel *Le Secret des Muses* Franse barokmuziek voor tienkorige luit en theorbe. Voor het eerste deel van het concert pluisde ze het Swan manuscript uit. Het is een weinig bekend handschrift uit 1614 dat in het Russische Sint-Petersburg wordt bewaard. In de bundel vinden we werken van Franse, Engelse, Italiaanse en Duitse componisten. Vanden Eynde richtte haar focus op het Franse repertoire met composities van haast onbekende toondichters uit de 16e en 17e eeuw, zoals Vallet, Perichon, Gaultier of Guédron.

Het tweede deel is voorbehouden aan drie suites van de barokcomponist Robert de Visée (1655-1733), die aan het hof van Lodewijk XIV en Louis XV verbonden was, eerst

als kamermusicus en vanaf 1719 als Maestro de guitarra del Rey. De Visée speelde zelf luit, theorbe en gitaar en ook het merendeel van zijn werken is aan deze instrumenten gewijd. De suites stammen uit het manuscript Vaudry de Saizenay uit de bibliotheek van Besançon. Jean-Étienne Vaudry was adviseur van het Parlement van Besançon, een amateurmuzikant en leerling van de Visée.

Vanden Eynde begon al jong gitaar te spelen. Haar sterke interesse in de muziek van de renaissance en de barok deed haar beslissen om definitief over te schakelen op de luit en de theorbe. In 2002 behaalde ze haar meesterdiploma aan het conservatorium van Gent in de klas van Philippe Malfeyt. Ze studeerde verder bij niemand

minder dan Hopkinson Smith aan het befaamde instituut voor oude muziek Schola Cantorum Basiliensis in Zwitserland. Ze verwierf een internationale reputatie als specialiste voor historische tokkelinstrumenten en treedt op met de zangers Emma Kirkby, Lore Binon en Thomas Hobbs. Ze vormt ook een duo met de Oostenrijkse gambiste Romina Lischka en maakt deel uit van verschillende ensembles van oude muziek, zoals Hathor Consort, de Neue Hofkapelle Graz, l'Achéron en Il Fondamento. • MC

ZO • 22 APR • 11.00

Le secret des muses

Sofie Vanden Eynde
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

KLASSIEK **Sofie Vanden Eynde** is een jonge luit- en theorbespeelster die zo goed als zeker haar vaste plaats in onze muziekwereld vond. In de Sint-Stefanuskerk in Oppem

voor de nieuwe beeldtaal. Als 'gemeenschapskunst' die het volk kan emanciperen. Hij lanceert halverwege de jaren twintig de tijdschriften Het Overzicht en De Driehoek om die boodschap te verspreiden. Nadat de Nederlandse kunstenaar Wobbe Alkema in het voorjaar 1924 een exemplaar van Het Overzicht in handen krijgt, contacteert hij de redactie en onderneemt hij een lange fietstocht van Groningen naar Vlaanderen om er eerst Jozef Peeters in Antwerpen en daarna Felix De Boeck in Drogenbos te bezoeken. Omdat hij meer verwantschap voelt met de Zuivere Beelding dan met De Stijl leveren hij en andere Nederlandse constructivisten zoals Jan van der Zee bijdragen voor het nieuwe tijdschrift, terwijl ze zelf de constructivistische beweging De Ploeg oprichten. Zij kiezen voor gelijkaardige geometrisch abstracte composities, met een nadrukkelijke plasticiteit ontleend aan de Vlamingen.

OPFLAKKERING

Het zijn de crisis van 1929 en nadien de oorlog die een einde maken aan de samenwerking. Al is er nog wel sprake van een kleine opflakkering eind jaren vijftig, wanneer de eerste abstracten geëerd worden in een tijd waarin nieuwe kunstbewegingen als Cobra van zich laten horen. Die opflakkering leidt er zelfs toe

dat kunstenaars die zich alsnog met de vooroorlogse abstracten willen associëren, hun werk gaan antedateren. • MICHAËL BELLON

TOT 6 MEI

Constructivistische verbanden

FeliXart Museum
Drogenbos, www.felixart.org

CATALOGUS EN ERFGOEDDAG

Bij de tentoonstelling *Constructivistische verbanden* hoort een tweetalige catalogus (Nederlands/Engels). Op 20 april organiseert FeliXart een lezing over de antedatering van sommige werken en op 29 april één over Hendrik Werkman.

Op zondag 22 april neemt FeliXart deel aan de Erfgoeddag met om 15 uur een geadviseerde familierondleiding achter de schermen. Tijdens die rondleiding verneem je meer over het opzetten van tentoonstellingen, de theoretische keuzes en praktische zaken die daarbij komen kijken en over de bewaring van de werken in het depot.

De wereld van de andere

FILM De lente is in het land en dat betekent dat het tijd is voor het MOOOV Filmfestival. Een festival dat de voorbije jaren een stevige reputatie wist op te bouwen door telkens op acht verschillende locaties – waaronder Dilbeek – een collectie kwaliteitsvolle wereldcinema te tonen. De organisatoren steken niet weg dat ze mensen willen aansporen om de grenzen van hun eigen leefwereld te overschrijden en met een frisse en onbevooroordeelde blik naar de wereld van de andere te kijken. Typisch voor hun filmselectie is dat het stuk voor stuk creaties zijn die van een grote authenticiteit getuigen. Geen artificiële plots maar sterke verhalen uit het leven van mensen van vlees en bloed gegrepen die erin slagen je met hen te laten meeleven, wat hun nationaliteit, religie of achtergrond ook moge zijn. • ND

17 TOT 29 APR
MOOOV Filmfestival
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WIN

10 x 2 VRIJKAARTEN
VOOR DE OPENINGSAVOND!

Mail david.robberchts@dilbeek.be.
Glaasje en concert na de film inbegrepen.

Huis met een kruis

Dit project van de ervaren jeugdtheatermaker Inne Goris houdt het midden tussen een installatie en een theatervoorstelling. Samen met schrijfster Laura Broekhuysen, scenograaf Stef Stessel, fotograaf Koen Broos en componist Wouter Snoei bouwde Goris als decor een groot huis op de scène. Een huis met vier kamers die er allemaal een beetje vreemd uitzien. Van bewoners of acteurs is geen spoor. Het publiek ontdekt al wandelend in en rond het huis wat er zich afspeelt. Iedereen krijgt een koptelefoon en hoort op die manier het verhaal van één van de bewoners. De kinderen in het publiek krijgen de volwassen stem van de moeder te horen, de volwassen toeschouwers krijgen de versie van het kind. Uit hun verhaal blijkt dat ook dit huisje een kruisje heeft. Het erg poëtische en intieme relaas van de moeder, die even niet in staat is om moeder te zijn, en van de dochter die haar moeder weer op de been probeert te krijgen, is een persoonlijke luisterbeleving waar de twee generaties toeschouwers nadien over kunnen napraten. • MB

11 EN 12 APR • 14.00 EN 11.00
Huis (+8j)

LOD muziektheater & HetPaleis
Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

KaDeeke

VILVOORDE Verrassing! Een kindertekening tussen het doordeweekse grijs. Een speels en vrolijk zicht is het. Tegen grijze en groene buitenwanden klimmen kleurrijke slangen, of zijn het regenpijpen, in organische vormen naar boven. Roosters in rood, blauw, geel, een zot ventje en een vis maskeren ventilatieopeningen en -pijpen. Geen twee dezelfde, maar wel allemaal in handgemaakte keramiek. In kleurrijke letters heet kinderdagverblijf KaDeeke de allerkleinsten welkom in hun tweede thuis. Het werd een prachtige realisatie waar duurzaamheid met een authentieke artistieke toets en een nieuwe visie op de inhoudelijke werking van kinderopvang samengaan. Anders dan in veel bestaande kinderkribbes kiest het KaDeeke bewust voor een verticale werking. In tien verschillende 'huisjes' met elk een eigen keuken, living, badkamer op kindermaat, slaapkamers en tuintje groeien kinderen van verschillende leeftijden, baby's en peuters, samen op, net zoals thuis. Zo leren ze veel van elkaar. Ook de band tussen begeleiders, kinderen en ouders is hechter. De architecten van Atelier Kyoto en kunstenaar-keramist Jan Vander Elst zorgden voor een totaalspel van duurzame, huiselijke ruimtes en organische, kleurrijke vormen. Het gebouw werd opgemaakt als passiefhuis met zonnepanelen, daktuinen, recuperatie van regenwater in een heel groene omgeving. Er is ook een gemeenschappelijke tuin. Voor de regenafvoer werden handgemaakte keramieken elementen rond flexibele regenpijpen aan elkaar gezet over een hoogte van acht meter, een huzarenstukje. Dit huis groeit met zijn omgeving en kinderen groeien in dat huis. • TDW

Achter het masker van de goede zeden

EXPO

Het Amerikaanse modetijdschrift zit er voor niks tussen, maar de nieuwe expo van het Kasteel van Gaasbeek heet Vanity Fair. Daarin gaan twee kunstenaars met elkaar in dialoog: Félicien Rops en Thomas Lerooy.

Hoewel Rops in de 19e eeuw leefde en Lerooy's carrière sinds een paar jaar de hoogte ingaat, hebben beide kunstenaars inderdaad wel wat gemeen. Zoals de titel al laat vermoeden komen thema's als vergankelijkheid en sterfte aan bod bij beide heren.

DUIVELS CYNISCH

Rops begint als schilder van Waalse taferelen en landschappen, maar schakelt al snel over naar satirische prenten en is helemaal in zijn sas wanneer hij zijn obsessie voor het erotische en het morbide mag

verbeelden. Hij is etser, schilder en tekenaar, en hij laat zich ook niet op één thema vastpinnen. Hierdoor wordt hij een genre op zich.

Rops leeft in een tijd waarin de kerkelijke dogma's flink onder vuur liggen. Hij doet niets liever dan kritiek geven op de burgerlijke samenleving. Met zijn karikaturen van de zwakke kantjes van de zogenaamd nette en eerlijke mensen heft hij het masker van de goede zeden op. Al op jonge leeftijd maakt hij tekeningen waarin hij onder meer de hypocrisie van de kerk aan de kaak stelt. Deze politiek getinte prenten publiceert hij onder meer in het blad Uylenspiegel, dat hij in eigen beheer uitgeeft in de periode dat hij in Brussel studeert.

Op zijn dertigste trekt hij naar Parijs, waar hij al gauw boekillustraties mag maken voor Mallarmé, Verlaine en vooral Baudelaire, met wie Rops een hechte band heeft. Hij leeft

Wij eisen revolutie!

VARIA De *Speech Battle* is een jaarlijkse wedstrijd speechschrijven van deBuren. Dit jaar staat de battle in het teken van revolutionair activisme. Wie revolutie zegt, denkt al snel aan de Franse revolutie, maar we hoeven heus niet zo ver terug te gaan in de tijd. Ook de studentenrevolte, die in mei '68 in Parijs startte en in heel Europa navolging kreeg, getuigt van een echte revolutionaire spirit. Leven we vandaag, vijftig jaar later, niet opnieuw in tijden waarin de maatschappelijke ontevredenheid aanzwelt en mensen steeds meer uiting willen geven aan hun onderdrukte misnoegdheid? Het is alvast de uitgangsgedachte van de *Speech Battle* die deBuren dit jaar organiseert.

Deelnemers krijgen de opdracht om de toehoorders te overtuigen deel te nemen aan een revolutie. Wil je deelnemen of graag als publiek de deelnemers in actie zien? Zorg dan dat je er op donderdag 19 april bij bent in het Beurscafé in Brussel. • ND

Martin Luther King

DO • 19 APR • 19.30

Wij eisen revolutie!

Speech Battle 1968-2018

Brussel, Beursschouwburg, www.deburen.eu

met twee zusjes in een gedroomde ménage à trois en geniet met volle teugen van het moderne, levendige Parijs. Hij maakt talloze tekeningen van Parijse prostituees en deinst er niet voor terug de liefdesdaad te tonen, of zoals hij het zelf noemt: 'de menselijke omhelzing'.

SPEELS EN VIRTUOOS

Met 'decadente' reeksen als Les Sataniques en Les Diaboliques profileert Rops zich duidelijk als een fin-de-siècle kunstenaar. Het werk van Thomas Lerooy sluit daar goed bij aan. Net als de grote kunstenaar van de 19e eeuw verheft hij thema's zoals dood en verval tot een monumentale grandeur en combineert hij dit met veel humor, wat niemand onberoerd laat.

Zijn beeldtaal verwijst zowel naar Vanitas-symbolen als naar iconen uit de (kunst)geschiedenis. Bloemen komen tevoorschijn uit een skelet,

centauren poseren als schoothondjes, putti wervelen rond in een soort ludieke dans,... Het mag duidelijk zijn: Lerooy houdt van contrasten en van speelse knipoogjes.

Net als Rops is Lerooy thuis in meerdere disciplines: naast virtueuze tekeningen maakt hij ook sculpturen in brons, een materiaal dat afstand en monumentaliteit oproept en dus wel past bij de thematiek van vergankelijkheid. Lerooy onderzoekt de aantrekkingskracht van een beeld, wat resulteert in een ambachtelijke perfectie, een anekdotische beeldtaal en een precieze verhouding van de sculptuur met zijn omgeving.

• LENE VAN LANGENHOVE

TOT 10 JUN

Vanity Fair

Thomas Lerooy & Félicien Rops
Gaasbeek, Kasteel van Gaasbeek,
www.kasteelvangaasbeek.be

Thomas Lerooy, James, 2017

© HUGARD & VANOVERSCHELDE

Gezwind **pessimisme**

LITERATUUR Samen vormen ze drie vrienden met elk hun eigen persoonlijkheid en toch slagen ze erin een symbiose tot stand te brengen. Dat doen ze dan nog op het podium onder het toezien van een kritisch publiek. Maar ze doen dat met veel natuurlijke flair zodat je helemaal meegaat in hun performance. We hebben het over **Christophe Vekeman** (de schrijver met cowboyhoed), **Peter Terrin** (de schrijver in het strakke pak) en **An Pierlé** (de zangeres/pianiste op de zitbal). Terrin en Vekeman geven hun toeschouwers inzage in de correspondentie die ze al jaren met elkaar voeren. Hun dialogen vertellen ons dat ze allebei een pessimistische kijk op het leven delen. Toch belet dit hen niet om met een vrolijke gezwindheid door het leven te gaan. Pierlé voelt beide heren perfect aan en rijgt met haar stem en pianospel hun verhalen op een bijzondere manier aan elkaar. • ND

ZA • 21 APR • 20.30

Geletterde mensen

Peter Terrin, Christophe Vekeman & An Pierlé
Tervuren, CC De Warandepoort, 02 766 53 47

Christophe Vekeman

Dame op sofa, 1937

Felle vormen en kleuren

EXPO Schilder **Jean Brusselmans** werd in 1884 in Brussel geboren en woonde van 1924 tot aan zijn dood in 1953 in Dilbeek in zijn huis Kouden Haard, dat hij zo noemde omdat er door het beperkte succes van zijn werk weinig verstoofd of verteerd kon worden. Maar postuum blijft de reputatie van Brusselmans in kunstmiddens in stijgende lijn gaan. In 2011 kreeg Brusselmans voor het eerst in dertig jaar een retrospectieve in Mu.Zee in Oostende en nu gaan ook de Nederlanders overstag. Het prestigieuze Gemeentemuseum in Den Haag wijdt een grote tentoonstelling aan het eenvoudige, naïeve, maar krachtige authentieke werk van de Brabantse schilder, die zich niet bij een of andere stroming liet inlijven. Brusselmans' werk is vrij consistent. Hij volhardde in het afbeelden van zijn onmiddellijke omgeving en deed dat met grote vlakken, duidelijke lijnen en niet altijd even vrolijke maar felle kleuren. Die onmiddellijke omgeving, dat is zijn huiskamer, die aanleiding gaf tot een aantal stillevens, maar ook de portretten van zijn vrouw Marie-Léonie in enkele marines en sneeuwlandschappen, en vooral de afbeeldingen van de veelkleurige lappendekens in het Brabantse landschap. Daarop krijgen de in geometrische figuren gevatte velden en wolken, kubistische allure. Bij de eigenzinnige Brusselmans zijn de onderwerpen vooral een excuus om te kunnen experimenteren met vorm en kleur, waardoor je van figuratieve abstractie zou kunnen spreken. In Den Haag hangen veertig schilderijen van verschillende musea en verzamelaars, vooral van zijn productieve periode tijdens het interbellum. • MB

TOT 10 JUN
Jean Brusselmans

Gemeentemuseum
Den Haag, www.gemeentemuseum.nl

PODIUM

THEATER

DO • 5 APR • 20.30

Oeps

Theater Antigone
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DO • 19 APR • 20.15

Salut copain

Dounia Mahammed
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DO • 19 APR • 20.30

Het dodelijk jubileum (Aspe 2)

Herbert Flack,
Jelle Cleymans e.a.
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Slapend Rijk

Skagen
DO • 19 APR • 20.30
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR • 20 APR • 20.30

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

ZA • 21 APR • 20.30

Mining Stories

Silke Huymans &
Hannes Dereere
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO • 22 APR • 19.00

Ada/Ava

Manual Cinema
Ternat, CC De Plotter,
02 466 20 30

24, 25 EN 26 APR • 20.30

Perhaps all the Dragons

Berlin
Sint-Martens-Bodegem,
Castelhof,
02 466 20 30

KIDS

DI • 3 APR • 15.00

Rosie & Moussa (+8j)

familiefilm
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

MA • 9 APR • 15.00

Paddington 2 (+6j)

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Coco (+6j)

familiefilm
DI • 10 APR • 15.00
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR • 13 APR • 15.00

Wezembeek-Oppem,
CC de Kam,
02 731 43 31

ZO • 15 APR • 15.00

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

11 EN 12 APR • 14.00 EN 11.00

Huis (+8j)

LOD muziektheater & HetPaleis
Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

ZA • 14 APR • 19.00

Sol bémol (+6j)

D'Irque & Fien
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO • 15 APR • 15.00 EN 16.30

Zwier (1-4j)

Wervelwind Ensemble
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

OEPS (5/4)

HUIS (11/4 EN 12/4)

DOM

ZO • 15 APR • 15.00 EN 18.00

Zoutloos (+7j)

Studio Orka
Grimbergen, woonzorgcentrum
Ter Biest, 02 263 03 43

ZO • 22 APR • 15.00

Dom (+3j)

De Charel
Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

ZO • 22 APR • 14.00

Alles in beweging (+3j)

familiedag
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

ZO • 22 APR • 13.00

Pop-up fablab: 3-D printen, lasersnijden (+6j)

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZO • 22 APR • 11.00 EN 12.30

Zand (+3j)

Warmoes
Overijse, Kamp Kwadraat, 02 687 59 59

WO • 25 APR • 15.00

Stekeblind (+3j)

4Hoog
Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

WO • 25 APR • 15.00

Dolfje weerwolfje (+6j)

musical
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

HUMOR

Wachten op Do Groot

De Frivole Framboos
DO • 5 APR • 20.30
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

ZA • 21 APR • 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59
27, 28 EN 29 APR • 20.30 EN 14.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA • 7 APR • 20.30

Ongekende evidenties

Rode Boom
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO • 11 APR • 20.30

Schoft

Kommil Foo
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

De man van morgen

Steven Goegebeur
DO • 12 APR • 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90
ZA • 28 APR • 20.30
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

De schaamte voorbij

Kamal Kharmach
DO • 19 APR • 20.00
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24
VR • 20 APR • 20.00
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

DO • 19 APR • 20.30

Charlatan

Gili
Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

DO • 26 APR • 20.30

Comedy Café

Vitalski, Steven Gabriels, William
Boeva & Roel Steeno
Humbeek, El Dorado, 02 263 03 43

VR • 27 APR • 20.00

Erover

David Galle
Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

27 EN 28 APR • 20.15

Trecto Pnix

Urbanus
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZA • 28 APR • 20.30

Er wordt naar u geluisterd

Wim Helsen
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DANS

VR • 20 APR • 20.15

Aangenaam, ik ben Ish

Ish Ait Hamou
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZA • 21 APR • 20.30

Never walk alone #4

Steven Michel & Theo Mercier
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

LITERATUUR

WO • 18 APR • 20.30

Sherlock Holmes

Vitalski, Jean Paul Van Bendegem &
Johan Braeckman
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZA • 21 APR • 20.30

Geletterde mensen

Peter Terrin, Christophe Vekeman &
An Pierlé
Tervuren, CC De Warandepoort,
02 766 53 47

SENIOREN

DI • 17 APR • 14.30

Hommages

Natalie Schoonbaert,
Dirk Van Der Linden e.a.
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO • 19 APR • 14.00

Dansnamiddag

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

MUZIEK

DO • 5 APR • 20.30

Les Truttas

Tervuren,
CC De Warandepoort,
02 766 53 47

ZA • 7 APR • 20.00

Franck Carducci Band

Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

DO • 12 APR • 20.15

Automata

Hydrogen Sea
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

Solo Tour 2018

Frank Vander Linden
VR • 13 APR • 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90
DO • 19 APR • 20.30
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51
WO • 25 APR • 20.30
Humbeek, El Dorado, 02 263 03 43

DI • 17 APR • 20.00

Bazz

Foyer do mundo
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

WO • 18 APR • 20.00

Mr. Tambourine Man

Xavier Diaz & Adufeiras De Salitre
Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

DO • 19 APR • 20.30

Blijven gaan

Jackobond
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

(22/4)

ONGEKENDE EVIDENTIES (7/4)

SOLO TOUR 2018 (13,19 EN 25/4)

JACKOBOND (19/4)

VR • 20 APR • 20.00

Vvz-band Nieuwenrode & Jan De Smet

Meise, GC De Muze van Meise, 02 892 24 40

ZA • 21 APR • 20.00

Dans en dwaal

Buurman
Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

ZO • 22 APR • 11.00

Histoires sans paroles 3

Wouter Vandenaabeele
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

DI • 24 APR • 14.00

Musicals

Thomas Van der Spiegel
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO • 26 APR • 20.00

Toots Tribute

VRT Bigband
Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

DO • 26 APR • 20.15

Laïs omhelst kleinkunst

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZA • 28 APR • 20.00

Onderwoud

Pieter Embrechts & Sun*sun*sun
String Orchestra
Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

KLASSIEK

ZO • 22 APR • 11.00

Roeland Hendrixx & Annie Lavoisier

klarinet en harp
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZO • 22 APR • 11.00

Le secrèt des muses

Sofie Vanden Eynde
Meise, GC De Muze van Meise, 02 892 24 40

VR • 27 APR • 20.30

Cantates J.S. Bach

Bachplus o.l.v. Bart Naessens
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

JAZZ

DO • 12 APR • 19.00

Whocat/ Robin Verheyen & Bram De Looze

Hoeilaart, GC Felix Sohie, 02 657 05 04

WO • 18 APR • 20.30

We have a dream

Brussels Jazz Orchestra & Tutu Puoane
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZA • 28 APR • 20.00

Roelofs-Baas-Govaert/ Delannoye-Andrioli

Jazzlabseries
Meise, GC De Muze van Meise, 02 892 24 40

DI • 3 APR • 20.30

The Insult

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DI • 3 APR • 14.00

Sprakeloos

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

WO • 4 APR • 20.30

Resurrection

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

Patser

DI • 3 APR • 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO • 12 APR • 20.30

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZO • 15 APR • 20.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZO • 8 APR • 20.00

Rabot

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

The Post

MA • 9 APR • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI • 10 APR • 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 17 APR • 20.00

Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

DI • 24 APR • 20.30

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZO • 29 APR • 20.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

The Florida Project

DI • 10 APR • 20.30

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

WO • 25 APR • 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

WO • 11 APR • 20.30

Murder on the Orient Express

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

MA • 16 APR • 20.30

Human Flow

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

MA • 16 APR • 20.30

Darkest Hour

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI • 17 APR • 20.30

Film Fest Gent on tour

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

17 TOT 29 APR

MOOOV Filmfestival

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO • 18 APR • 20.30

The Square

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO • 19 APR • 15.00 EN 20.00

Cargo

Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31

ZO • 22 APR • 20.00

Star Wars VIII: The Last Jedi

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA • 23 APR • 20.30

Leuven '68

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DI • 24 APR • 20.00

Une saison en France

Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

DI • 24 APR • 20.30

Charlie en Hannah gaan uit

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

VR • 27 APR • 14.00 EN 20.00

De Premier

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

MA • 30 APR • 20.30

The Insult

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

TOT 15 APR

Hopduvel in beeld

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

TOT 29 APR

Dirk Braeckman

Brussel, Bozar,
www.bozar.be

TOT 30 APR

Marie-Laurence Lequet-Sikaly

glasmozaïek
Wezembeek-Oppem,
GC de Kam,
02 731 43 31

TOT 6 MEI

Constructivistische verbanden

Drogenbos, FeliXart Museum,
www.felixart.org

17 APR TOT 20 MEI

Unkown beauty

Wouter Claey's, Patrice de Clippele
& Chris Nollet
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

TOT 27 MEI

Spanish still life

Velázquez, Goya, Picasso, Miró e.a.
Brussel, Bozar, www.bozar.be

TOT 27 MEI

Con Amore

Hugo Claus
Brussel, Bozar, www.bozar.be

TOT 3 JUN

Schoonheid alom

Fernand Léger
Brussel, Bozar,
www.bozar.be

TOT 10 JUN

Vanity Fair

Thomas Leroy & Félicien Rops
Gaasbeek, Kasteel van Gaasbeek,
www.kasteelvangaasbeek.be

TOT 10 JUN

Jean Brusselmans

Den Haag, Gemeentemuseum,
www.gemeentemuseum.nl

ZA • 14 APR • 20.30

Plannen voor Plaats

docu & debat met Nic Balthazar en
Leo Van Broeck
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO • 22 APR • 10.00

Maak je eigen Gezelschapsspel

Overijse, Kamp Kwadraat,
02 687 59 59

DI • 24 APR • 14.00

Patiëntenrechten

dr. Devroey
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

DO • 26 APR • 19.30

Constitutioneel recht anno 2018: Verenigd Koninkrijk

Brussel, deBuren, www.deburen.eu

ZO • 8 APR • 14.00

Lente in het bos

Hoeilaart, Bosmuseum,
www.ngz.be

DO • 19 APR • 14.00

Eco-wandeling

Hoeilaart, Bosmuseum,
www.ngz.be

DO • 26 APR • 14.00

De Doode Beemde

Neerijse, Beekstraat 20,
www.ngz.be

ZO • 1 APR • 10.45

Ronde van Vlaanderen: 260,8 km feest

groot scherm, muziek e.a.
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

ZA • 14 APR • 19.00

8 years, 5 months, 4 weeks, 2 days (+10j)

circus met Bert en Fred
Wemmel,
GC de Zandloper,
02 460 73 24

DO • 19 APR • 19.30

Wij eisen revolutie!

Speech Battle 1968-2018
Brussel,
Beursschouwburg,
www.deburen.eu

VR • 20 APR • 19.00

Een feestje voor iedereen

Lisa Smolders e.a.
Jezus-Eik,
GC de Bosuil,
02 657 31 79

DO • 21 APR • 20.00

Illusoirée met illusionist Steven Delaere

Wemmel,
GC de Zandloper,
0475 28 64 46,
www.lcbh.be

ZO • 22 APR • 15.00

Achter de schermen

Erfgoeddag
Drogenbos,
FeliXart Museum,
www.felixart.org

26 TOT 29 APR

Enterfestival

multidisciplinair kunstenfestival
Brussel,
verschillende locaties,
www.enterfestival.be

28 EN 29 APR • 20.30 EN 14.00

Het leven is een cabaret

Ekseeko & Overijse concert band
Jezus-Eik,
GC de Bosuil,
02 657 31 79

Voor meer activiteiten in de
Rand, zie www.uitinderand.be

Het volledige vormingsaanbod
van Arch'educ vind je op
www.archeduc.be

MOOOV FILMFESTIVAL (17/4 TOT 29/4)

VANITY FAIR (TOT 10/6)

ENTERFESTIVAL (26/4 TOT 29/4)

LEKKERNIJ UIT OEKRAÏNE

Dumplings gevuld met vlees, kaas, fruit, aardappelen, ...

MOOISTE PLEK IN OEKRAÏNE

Crimea: bergen, zee en de geur van cypressen.

MOOISTE HERINNERING

De zomers als jong meisje aan de Zwarte Zee.

Achter de façade

Olga Mostova ontmoette haar Belgische partner vier jaar geleden in een restaurant in Kiev. Ze raakten aan de praat en stelden vast dat het klikte. Zo goed dat ze twee jaar geleden Kiev inruilde voor Sint-Genesius-Rode.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

In Kiev werkte Mostova als psychologe. Met veel plezier en toewijding, want mensen zijn voor haar een onuitputtelijke bron van inspiratie. 'Mensen zijn geen monumenten. Elk van ons is een werk in wording. We zijn met zijn allen in voortdurende evolutie. Samen op weg om de beste versie van onszelf te worden.'

HARDE WERKERS

Toen ze in België aankwam, viel het haar op dat we een land van vriendelijke mensen en harde werkers zijn. 'De Belgische werkhethiek kan je vergelijken met die van Oekraïne. Hard werken zodat je je leven en dat van je dierbaren zo aangenaam mogelijk kan inrichten, is

in beide landen een belangrijke waarde. Wel was ik verrast dat de belastingen hier zo hoog zijn, zeker voor kleine bedrijven en zelfstandigen. Maar het moet gezegd zijn: het Belgische sociale zekerheidssysteem is stukken beter. Je zou ervan verstand staan hoeveel mensen van mijn generatie in Oekraïne hun ouders financieel moeten ondersteunen omdat ze het met hun karige pensioen niet kunnen redden.'

DAT HEET DAN GELUKKIG ZIJN

Mostova kijkt met aandacht en diepzinnigheid naar onze samenleving en de mens in het algemeen. 'Ik kijk graag verder dan datgene wat je aan de oppervlakte ziet. Achter de façade schuilt vaak verdriet en pijn. Als je die recht in

DE

HINTER DER FASSADE

Olga Mostova traf ihren belgischen Partner vor vier Jahren in einem Restaurant in Kiew. Sie kamen ins Gespräch und haben sich auf Anhieb verstanden. So sehr sogar, dass sie vor zwei Jahren Kiew gegen Sint-Genesius-Rode eingetauscht hat. In Kiew arbeitete Mostova als Psychologin. Menschen sind für sie eine unerschöpfliche Quelle der Inspiration. 'Menschen sind keine Monumente. Jeder von uns ist ein Werk im Werden. Wir befinden uns allesamt in einer ständigen

Entwicklung. Gemeinsam unterwegs, um die beste Version von uns selbst zu werden.' Sie blickt mit Aufmerksamkeit und Tiefsinn auf unsere Gesellschaft und den Menschen im Allgemeinen. 'Ich schaue gerne weiter als auf dasjenige, was man an der Oberfläche sieht. Hinter der Fassade verbirgt sich häufig Kummer und Schmerz. Mostova erkennt sich in Brené Brown wieder, einer amerikanischen Hochschulprofessorin, die u.a. ein Plädoyer über die Kraft der Verletzlichkeit hält.'

de ogen durft kijken, dan kan het helingsproces beginnen. Als psycholoog wil ik mensen daarbij helpen. Ik ben ervan overtuigd dat je altijd een positieve verandering in je leven kan brengen. Het introduceren van een kleine, nieuwe positieve gewoonte kan voldoende zijn om die verandering op gang te brengen.'

Het geluk dat Mostova uitstraalt, heeft iets aanstekelijks. Komt dit omdat ze op 40-jarige leeftijd haar leven een heel andere wending heeft gegeven? De stap zetten om je familie, patiënten en hele netwerk achter te laten en een nieuw leven in België te starten, is niet evident. 'Dat is het zeker niet. Het is een risico. Op sommige dagen voel ik mij wel eens angstig. Gemis steekt dan de kop op. Maar ik ben een believer. Ik geloof dat ik door mijn hart te volgen me op het juiste pad bevind. Leven is risico nemen. En risico's kunnen een tol van je eisen. Maar dan is het aan jou om te bepalen hoe je daar mee omgaat.'

DE KRACHT VAN KWETSBAARHEID

Mostova herkent zich ook in Brené Brown, een Amerikaanse hoogleraar gekend voor haar TED Talks waarin ze het menselijk gedrag op een heldere manier weet te verklaren. Ze houdt onder meer een pleidooi over de kracht van de kwetsbaarheid. 'Het is belangrijk dat we eerlijk met onszelf durven zijn. Door oprecht te zijn over wat je voelt en denkt, kan je met je ware ik in connectie komen. Van daaruit kan je je gevoelens en gedachten met elkaar in verbinding brengen en tot een bepaalde vrede met jezelf komen. Die holistische benadering is voor mij de basis van een gelukkig leven. Een leven waarin we van onszelf leren houden zodat we ook van de andere kunnen houden.'